

Impressie van de bespreking NOB / Belastingdienst over HT FD

Datum: 26 januari 2022

Aanwezig via Webex

NOB: [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e] en [5.1.2e]

Belastingdienst: [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e] en [5.1.2e]

[5.1.2e] heet iedereen welkom en blikt terug naar de eerder bijeenkomsten.

Terugblik werkgroepen

Naar aanleiding van eerdere bespreking zijn 2 werkgroepen opgericht. In 1 werkgroep zijn een aantal formeelrechtelijke aspecten besproken (bijlage 1). Daarvan is een verslag gemaakt en gedeeld. De werkgroepleden geven aan met elkaar op 1 lijn te zitten en de gesprekken als zinvol en constructief te ervaren. Er zijn verder geen vragen.

De andere werkgroep ging over het toezicht en de mogelijkheden van een koepelconvenant. Het verslag van dit overleg is nog niet gedeeld aangezien hierop intern nog geen reactie is ontvangen. [5.1.2e] geeft een korte reflectie van deze bijeenkomst. [5.1.2e] geeft nog een verdiepende uiteenzetting. Deze uiteenzetting wordt verder niet in deze impressie opgenomen aangezien de afspraak wordt gemaakt dat het verslag na dit overleg met de aanwezigen gedeeld wordt (bijlage 2).

De personen die bij de bijeenkomst waren geven aan dat [5.1.2e] een accurate samenvatting heeft gegeven van die bijeenkomst. De mening van alle betrokkenen is dat de sfeer van de werkgroep positief en constructief was.

Beleid van de Belastingdienst om niet functionerende leden / kantoren aan te pakken.

Naar aanleiding van vragen van het lid Nijboer (PvdA) aan de staatssecretaris van Financiën over mensen die in de problemen komen door hun belastingadviseur is een kamerbrief verstuurd. Daarop heeft de staatssecretaris inmiddels geantwoord (<https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/kamerstukken/2020/10/13/beantwoording-kamervragen-nijboer/beantwoording-kamervragen-nijboer.pdf>). De staatssecretaris heeft daarin aangegeven te onderzoeken of het bestaande instrumentarium toereikend is en voldoende wordt ingezet.

Expertise van fiscaal dienstverleners buiten HT FD

De NOB heeft ook de vraag gesteld over het gebruik maken van expertise van fiscaal dienstverleners zonder aangiftepraktijk of buiten HT FD. Ook de Belastingdienst wil de mogelijkheden onderzoeken om kwaliteitsstandaarden die leden van koepel-, branche- en beroepsorganisaties kunnen gebruiken, te benutten in het toezicht. Dit traject is van belang voor alle genoemde organisaties en zal een worden besproken in het Beconoverleg.

Voordelen van deelname aan HT FD

De meerwaarde van HT FD is in de gesprekken voldoende aan de orde geweest. De praktische wijze waarop dat 'verzilverd' kan worden, verdient nog wel enige aandacht.

Afspraken

Terugkijkend op de concept-notitie van de NOB zijn de 6 punten naar tevredenheid behandeld. De concept-notitie ligt nog wel bij het ministerie. De vraag is wat de status van de concept-notitie nog is. [5.1.2e] geeft aan dat na goed overleg de mogelijke misverstanden zijn opgelost. Hij koppelt dit terug aan het ministerie.

De afspraak wordt gemaakt om 1 gezamenlijk stuk te maken met de uitgangspunten voor de verdere samenwerking. [5.1.2e] gaat hiervoor een 1^e aanzet doen. Over 2 weken volgt een gezamenlijke bespreking.

Buiten verzoek

Van: [5.1.2e] /CD-VT/BLD
Aan: [5.1.2e] /CD-VT/BLD@Belastingdienst
Cc: [5.1.2e] MKB/BLD@Belastingdienst
Datum: 09-02-2022 16:04
Onderwerp: Betr: 20220208_Notitie Uitgangspunten koepelconvenant NOB_opn[5.1.2e].pdf

Ha [5.1.2e] [5.1.2e]

Voorbehoud maken lijkt mij inderdaad verstandig.

Een aanvulling op je opmerkingen: expliciet wordt aangegeven, dat voor monitoring vanuit de NOB geen dossierreview nodig is.

Vraag is wel in hoeverre je het bestaan (inbedding) van de framework in het proces van de totstandkoming van de aangifte kunt vaststellen zonder dossierreview.

Andere koepels zien hier wel de noodzaak van.

Zou wel een extra hobbel voor NOB betekenen (geheimhouding)

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Belastingdienst
Corporate Dienst Vaktechniek/Handhaving
Croeselaan 14 | 3521 CA Utrecht
Postbus 18500 | 3501 CM Utrecht

M [5.1.2e]
[5.1.2e]@belastingdienst.nl

[5.1.2e] --08-02-2022 21:14:56--Ha collega's, ik heb net even naar het document van de NOB gekeken en hier wat opmerkingen bij gepl

Van: [5.1.2e] /CD-VT/BLD
Aan: [5.1.2e] MKB/BLD@Belastingdienst, [5.1.2e] /CD-VT/BLD@Belastingdienst
Datum: 08-02-2022 21:14
Onderwerp: 20220208_Notitie Uitgangspunten koepelconvenant NOB_opn[5.1.2e].pdf

---

Ha collega's,

Ik heb net even naar het document van de NOB gekeken en hier wat opmerkingen bij geplaatst (zie bijgaand document). Door het moment van toezenden (vrij laat voor de bespreking) heb ik nog niet met [5.1.2e] kunnen afstemmen.

Het lijkt me dan ook goed en gepast morgen bij de bespreking een voorbehoud te maken. Zeker als toegewerkt wordt naar een intentieovereenkomst zou ik dit ook eerst even met [5.1.2e] of [5.1.2e] willen kortsluiten (en ik denk dat [5.1.2e] [5.1.2e] ook geïnformeerd moet worden gezien onze eerdere afstemming met hem). [5.1.2e] is eerder in het proces betrokken geweest, het lijkt me ook goed een volgende versie met hem af te stemmen.

Veel succes met de bespreking morgen,

Hartelijke groet [5.1.2e]

(See attached file: 20220208_Notitie Uitgangspunten koepelconvenant NOB_opn[5.1.2e].pdf)

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

Buiten verzoek

Van: [5.1.2.e] GO/BLD
Aan: [5.1.2.e] MKB/BLD@Belastingdienst
Cc: [5.1.2.e] CD-VT/BLD@Belastingdienst, [5.1.2.e] MKB/BLD@Belastingdienst, [5.1.2.e] CD-VT/BLD@Belastingdienst, [5.1.2.e] MKB/BLD@Belastingdienst
Datum: 09-02-2022 16:38
Onderwerp: Betr: mijn opmerkingen over het stuk van de NOB

Ik heb verder wel wat moeite met de passage over HT FD bij de kleine kantoren. Volgens mij hebben we gezegd dat we kijken in hoeverre we gebruik kunnen maken van de kwaliteit van die kantoren, niet dat HT FD van toepassing zou zijn.

Met vriendelijke groet, kind regards,

[5.1.2.e]

[5.1.2.e]

.....
Grote ondernemingen
Belastingen
Ministerie van Financiën
.....

M [5.1.2.e]

▼ [5.1.2.e] --09-02-2022 16:14:58---Of een kantoor groot genoeg is voor een zelfstandig convenant staat los van de grenzen uit boek 2 BW

Van: [5.1.2.e] MKB/BLD
Aan: [5.1.2.e] CD-VT/BLD@Belastingdienst, [5.1.2.e] @Belastingdienst, [5.1.2.e] CD-VT/BLD@Belastingdienst, [5.1.2.e] @Belastingdienst, [5.1.2.e] MKB/BLD@Belastingdienst
Datum: 09-02-2022 16:14
Onderwerp: mijn opmerkingen over het stuk van de NOB

- Of een kantoor groot genoeg is voor een zelfstandig convenant staat los van de grenzen uit boek 2 BW.
- Dat is veel te stellig en voorbarig dat er allen een convenant komt voor fiscaliteit.. Leden die bijvoorbeeld op basis van een jaarrekening met een goedkeurende verklaring een aangifte opmaken zouden wel aan de eisen voor juistheid en volledigheid kunnen voldoen. Anderzijds kan ik mij voorstellen dat het door de NOB op te zetten kwaliteitsstelsel niet verder rijkt dan het borgen van de kwaliteit op het niveau van fiscaliteit

- Het is geen uitgemaakte zaak dat de BD hiaten in het toezicht op zijn leden gaat repareren. Dat is geen taak van de BD en verstort ook het gelijke speelveld.
- Ik heb een vraag over het verbod op samenwerking
- Toezicht op de Wwft wordt toch gedaan door het bureau fiscaal toezicht
- Wij nemen kennis van een kwaliteitssysteem en maken dan de keuze of smane met het tone at the top gesprek er voldoende aanleiding is om er op te vertrouwen dat de fd een aanvraadbare aangifte inlevert
- Wat is maatschappelijke aspecten afdoende in hun advisering betrekken
- Het gelijkheidsbeginsel is niet aan de orde
- Over de meerwaarde is nu juist vastgesteld dat die wel voldoende uit de verf komt.

Belastingdienst/MKB afdeling klantbehandeling
 Bezoek adres: Orteliuslaan 1000, 3528 BD Utrecht
 Postbus 18500, 3501 CM Utrecht

M:
@belastingdienst.nl
 secretaresse: T

 De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

buiten verzoek

Van: [5.1.2e] (Cd FJZ)"
Aan: [5.1.2e]@belastingdienst.nl"
Cc: "[5.1.2e]@belastingdienst.nl", "[5.1.2e]@belastingdienst.nl", "[5.1.2e]@belastingdienst.nl"
Datum: 11-02-2022 19:08
Onderwerp: RE: voortgang besprekingen met de NOB

Hoi [5.1.2e]

Dank voor deze terugkoppeling. Is wat mij betreft even voldoende. Mooi dat jullie vooruitgang boeken.
We houden contact.

Vriendelijke groeten

[5.1.2e]

[5.1.2e]

[5.1.2e]

DGBelastingdienst

Tel: [5.1.2e]

Van: [5.1.2e]@belastingdienst.nl <[5.1.2e]@belastingdienst.nl>

Datum: vrijdag 11 feb. 2022 6:48 PM

Aan: [5.1.2e] (Cd FJZ) <[5.1.2e]@minfin.nl>

Kopie: [5.1.2e]@belastingdienst.nl <[5.1.2e]@belastingdienst.nl>, [5.1.2e]@belastingdienst.nl <[5.1.2e]@belastingdienst.nl>, [5.1.2e]@belastingdienst.nl <[5.1.2e]@belastingdienst.nl>

Onderwerp: voortgang besprekingen met de NOB

[5.1.2e]

Na het gesprek dat [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e] en ondergetekende op 21 januari met jou hadden over de concept-memo van de NOB inzake Horizontaal Toezicht voor Fiscaal Dienstverleners, zijn er twee gespreksrondes geweest met de NOB. In de laatste bijeenkomst is een document van de NOB over uitgangspunten voor een koepel-convenant met de NOB geagendeerd. Uit het document blijkt dat de NOB en

de Belastingdienst in grote lijnen overeenstemming hebben over de mogelijkheden die er zijn om een fiscaal dienstverleners convenant af te sluiten. Er is een beperkt aantal punten dat nog moet worden uitgewerkt. Bijvoorbeeld de vraag of er een afwijkend koepel-convenant kan worden afgesloten (beperkt tot het niveau van fiscaliteit), of de wijze waarop de NOB zijn leden monitort voldoende is voor het afsluiten van een convenant (en of een eventueel hiaat in dat toezicht zou kunnen worden gedicht door de Belastingdienst), of sommige onderdelen van die monitoring eventueel strijdig zijn met de geheimhoudingsplicht van de leden van de NOB en op welke wijze de Belastingdienst de kwaliteit van NOB leden zou kunnen waarderen buiten de aangifte praktijk. Dat laatste punt verdient nog wel de nodige aandacht maar raakt de wensen over een betere samenwerking met de fiscaal dienstverleners uit *Balans* van waaronder het steunen op de kwaliteitsstandaards van fiscaal dienstverleners. Het daadwerkelijk afsluiten van een convenant is afhankelijk van de instemming van de leden van de NOB en van de directies GO en MKB.

Ik heb begrepen dat de NOB het verloop van de gesprekken aan jou zou terugkoppelen en het leek mij goed omdat van onze kant ook te doen.

Op 10 maart is er een vervolgbespreking met de NOB waar we naar verwachting een deel van de openstaande punten kunnen afhandelen.

Ik hoop je voldoende op de hoogte te hebben gebracht en hoor het graag als je meer informatie of toelichting nodig hebt..

Met vriendelijke groet,

Kenniscentrum fiscaal dienstverleners

 Belastingdienst/MKB afdeling klantbehandeling
Bezoek adres: Orteliuslaan 1000, 3528 BD Utrecht
Postbus 18500, 3501 CM Utrecht

M:
@belastingdienst.nl
secretaresse: T

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

Buiten verzoek

Van: [5.1.2e] /GO/BLD
Aan: [5.1.2e] MKB/BLD@Belastingdienst, [5.1.2e] MKB/BLD@Belastingdienst
Cc: [5.1.2e] /CD-VT/BLD@Belastingdienst, [5.1.2e] MKB/BLD@Belastingdienst
Datum: 11-02-2022 12:59
Onderwerp: Betr: Gesprek NOB 09022022 0.3

Ha [5.1.2e] en [5.1.2e]

Ik heb geen opmerkingen. Helder verslag.
Waar wij als Belastingdienst huiswerk te doen hebben: doen jullie daar een voorzet?

Met vriendelijke groet, kind regards,

[5.1.2e]

[5.1.2e]

.....
Grote ondernemingen
Belastingen
Ministerie van Financiën
.....

M [5.1.2e]

▼ [5.1.2e] --10-02-2022 17:54:30---Collega's, Mede namens [5.1.2e] de concept impressie van het gesprek met de NOB. Graag jullie reactie

Van: [5.1.2e] /MKB/BLD
Aan: [5.1.2e] MKB/BLD@Belastingdienst, [5.1.2e] /GO/BLD@Belastingdienst, [5.1.2e] MKB/BLD@Belastingdienst, [5.1.2e]
[5.1.2e] /CD-VT/BLD@Belastingdienst
Datum: 10-02-2022 17:54
Onderwerp: Gesprek NOB 09022022 0.3

Collega's,

Mede namens [5.1.2e] de concept impressie van het gesprek met de NOB. Graag jullie reactie naar [5.1.2e]

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Kenniscentrum fiscaal dienstverleners

Belastingdienst/MKB afdeling klantbehandeling
Bezoek adres: Orteliuslaan 1000, 3528 BD Utrecht
Postbus 18500, 3501 CM Utrecht

M: 5.1.2e

5.1.2e@belastingdienst.nl

secretaresse: 5.1.2e T 5.1.2e

[bijlage "Gesprek NOB 09022022 0.3.docx" is verwijderd door 5.1.2e]GO/BLD]

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

Buiten verzoek

Van: [5.1.2e] MKB/BLD
Aan: [5.1.2e] MKB/BLD@Belastingdienst, [5.1.2e] CD-VT/BLD@Belastingdienst
Datum: 15-02-2022 11:18
Onderwerp: tekstvoorstellen: Gesprek NOB 09022022

Ho6[1.2]en [5.1.2.e]

De BD is hier aan zet om een tekstvoorstel te maken. Wie van jullie doet een voorzetje?

2.2.1 Kwaliteitsborging en toezicht door de NOB

[5.1.2e]
Dubbel met document ID 1221506

2.4 De Belastingdienst is verantwoordelijk voor toezicht op de aangifte

Dubbel met document ID 1221506

4 Aandachtspunt: kantoren zonder aangiftepraktijk

Dubbel met document ID 1221506

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]
Kenniscentrum FD
Portefeuille RR

Belastingdienst Kantoor Utrecht
Orteliuslaan 1000 | 3528 BD Utrecht
Postbus 18500 | 3501 CM Utrecht

M [5.1.2.e]
@[5.1.2e]@belastingdienst.nl

— Doorgestuurd door [5.1.2e] MKB/BLD op 15-02-2022 11:15 —

Van: [5.1.2e] MKB/BLD

1221319

00039

Aan: [5.1.2e]@nob.net, [5.1.2e]@nob.net, [5.1.2e]@ft-advocaten.nl, [5.1.2e]@pwc.com, [5.1.2e]@pwc.com, [5.1.2e]@nob.net, [5.1.2e]@nl.gt.com,
[5.1.2e]@nob.net, [5.1.2e]@deloitte.nl, [5.1.2e]@asjesbisseling.nl
Cc: [5.1.2e] MKB/BLD@Belastingdienst, [5.1.2e] MKB/BLD@Belastingdienst, [5.1.2e] GO/BLD@Belastingdienst, [5.1.2e] CD-
[5.1.2e]@Belastingdienst, [5.1.2e] CD-VT/BLD@Belastingdienst
Datum: 15-02-2022 11:06
Onderwerp: Gesprek NOB 09022022

Allen,

Hierbij het impressie verslag van de bespreking NOB / Belastingdienst over HT FD van 9 februari 2022.

Afspraken

Tijdens de bespreking is afgesproken dat een aantal personen tekstvoorstellen zouden maken. Uiterlijk 3 maart worden de tekstvoorstellen gedeeld. Op 10 maart is een nieuwe bespreking.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]
Kenniscentrum FD
Portefeuille RB

.....
Belastingdienst Kantoor Utrecht
Orteliuslaan 1000 | 3528 BD Utrecht
Postbus 18500 | 3501 CM Utrecht

.....
M [5.1.2.e]
@ [5.1.2e]@belastingdienst.nl

.....
(See attached file: Gesprek NOB 09022022.docx)

.....
De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

Impressie van de bespreking NOB / Belastingdienst over HT FD

Datum: 9 februari 2022

Aanwezig via Webex

NOB: , , , , , en
Belastingdienst: , , , en

De NOB heeft een notitie 'Uitgangspunten koepelconvenant NOB' gemaakt. Iedereen heeft deze notitie ontvangen. Wellicht is de indruk gewekt dat deze notitie een intentie verklaring is. Nogmaals wordt aangegeven dat dit niet de bedoeling was, omdat ook de leden van de NOB nog geraadpleegd worden. Voor de Belastingdienst geldt daarnaast dat intern nog niet in alle details afstemming heeft plaatsgevonden

Bespreekpunten over de notitie:

1 Inleiding

In de tekst is het volgende opgenomen: "Een koepelconvenant tussen de Belastingdienst en de NOB zal vooral in het belang zijn van kleine(re) NOB-kantoren die toegang tot HT FD willen voor hun klanten (niet zijnde de 'top 100' of de groep daaronder ('grote controleplichtigen' ex Boek 2:397 BW)). Grotere kantoren worden in de praktijk, in tegenstelling tot kleine(re) kantoren, rechtstreeks in de gelegenheid gesteld zelf een FD-convenant aan te gaan met de Belastingdienst." De toevoeging over Boek 2 BW kan tot verwarring leiden.

2.1 Convenant voor niveau fiscaliteit

vraagt zich af of het wenselijk is om een convenant aan te gaan voor uitsluitend het niveau fiscaliteit. Wellicht doe je hier leden mee tekort. Wellicht is het niet nodig om dit vast te leggen in het convenant. Bij het aanmelden van een klant moet de FD vastleggen welk niveau van toezicht passend is bij de omvang en de diepgang van het werk dat de FD verricht.

ligt toe dat de NOB niet meer verantwoordelijkheid kan dragen dan dit niveau.

gaat onderzoeken of dit ten uiting moet komen in het koepelconvenant of in het fiscaal dienstverlenersconvenant.

2.2.1 Kwaliteitsborging en toezicht door de NOB

Dit stuk sluit af met: "Indien onderstaande middelen voor kwaliteitsborging en toezicht door de NOB door de Belastingdienst als onvoldoende worden ervaren, dient de Belastingdienst zelf haar toezicht uit te breiden." geeft aan dat dit onderdeel van de bespreking is geweest, maar dat niet is afgesproken dat de Belastingdienst de eventuele hiaten in het toezicht op leden gaat repareren. Er moet precies worden onderzocht in hoeverre dat een rol kan zijn voor de Belastingdienst en of dit het gelijke speelveld met andere organisaties van fiscaal dienstverleners verstoort.

De vraag is allereerst of aanvullend toezicht op de FD's nog wel nodig is gezien de wijze waarop de NOB voornemens is het monitoren van leden in te richten.

Hoe het nu verwoord is, is het te stellig. Het is voor de NOB wel belangrijk dat hiervoor iets wordt opgenomen. De Belastingdienst doet een tekstvoorstel.

2.2.5 Wwft

Graag aan de tekst toevoegen dat toezicht wordt gehouden door het bureau financieel toezicht op de Wwft.

2.2.7 De NOB ontwikkelt voor leden die deelnemen aan HT FD een framework voor het proces dat leidt tot de totstandkoming van een aanvaardbare aangifte

In de tekst staat: "De NOB zal het framework ontwikkelen en ter instemming voorleggen aan de Belastingdienst". Het framework is verantwoordelijkheid van de NOB.

Er zal sprake zijn van een verkenning door de Belastingdienst van het kwaliteitsstelsel / framework van de NOB. Het doel van deze verkenning is zicht krijgen op de inrichting van het kwaliteitsstelsel van de koepelorganisatie in het algemeen en meer specifiek van de in de leidraad benoemde ijkpunten. Er is geen sprake van een goedkeuring van de kwaliteitsstelsel / framework. Dat is akkoord voor de NOB. Zij willen het voorleggen en bespreken.

Uiteraard is er ook ruimte om het in ontwikkeling zijnde framework tussentijds te bespreken met de Belastingdienst.

2.4 De Belastingdienst is verantwoordelijk voor toezicht op de aangifte

Er is geen steekproef per aangesloten koepel. De Belastingdienst doet een tekstvoorstel voor deze paragraaf.

3 Geheimhouding

De monitoring door de NOB is een procedurele review om te kijken of het kwaliteitssysteem (framework / code of conduct) en de daarbij behorende procedures zijn toegepast. Het is de vraag of monitoring ook voldoende kan zijn als er geen daadwerkelijke dossiercontrole plaatsvindt. Het is in ieder geval niet voorgeschreven dat bij die monitoring de juistheid van aangiftes wordt beoordeeld. Het vaststellen of een aangifte goed genoeg is (aanvaardbaar) doet de Belastingdienst steekproefsgewijs. In de steekproef kunnen ook dossiers vallen die deelnemen aan het HT FD.

De NOB doet een tekstvoorstel.

4 Aandachtspunt: kantoren zonder aangiftepraktijk

§ 1.2 wil liever een mogelijke discussie over gelijkheidsbeginsel hier niet benoemen. De Belastingdienst wil, net als de NOB, vooraf vastgestelde kwaliteit van fiscaal dienstverleners waarderen. Ook voor FD's die geen aangifte praktijk hebben en daardoor niet –rechtstreeks– kunnen deelnemen aan HT FD. We zullen gezamenlijk met de NOB en andere organisaties van fiscaal dienstverleners onderzoeken welke mogelijkheden er nog zijn. De Belastingdienst doet tekstvoorstel.

5 Aandachtspunt: meerwaarde.

Dit punt moet opgepakt worden in samenwerking met partijen die in een convenant hebben. De Belastingdienst wil dit punt graag oppakken, maar dit moet in gezamenlijkheid. Dit punt wordt neergelegd bij het Beconoverleg of een subset van het beconoverleg.

Afspraken:

Uiterlijk 3 maart worden de tekstvoorstellen gedeeld. Op 10 maart is een nieuwe bespreking.

Buiten verzoek

Van: [5.1.2e] MKB/BLD
Aan: [5.1.2e] CD-VT/BLD@Belastingdienst
Cc: [5.1.2e] GO/BLD@Belastingdienst, [5.1.2e] CD-VT/BLD@Belastingdienst, [5.1.2e] MKB/BLD@Belastingdienst
Datum: 07-03-2022 21:49
Onderwerp: Betr: Betr: Notitie Uitgangspunten koepelconvenant NOB aanv 0.1

Ha [5.1.2e],

Dank voor je bericht.

Dat ondertekenen verwijder ik.

Dat de NOB een convenant wil louter voor fiscaliteit is een wens van hun zijde. Lijkt me niet handig om daar op nu op in te gaan. Voor nu is het onduidelijk of het gebruikelijke koepel-convenant daarvoor gewijzigd moet worden.

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Kenniscentrum fiscaal dienstverleners

Belastingdienst/MKB afdeling klantbehandeling
Bezoek adres: Ortelluslaan 1000, 3528 BD Utrecht
Postbus 18500, 3501 CM Utrecht

M: [5.1.2e]
[5.1.2e]@belastingdienst.nl
secretaresse: [5.1.2e] T [5.1.2e]

[5.1.2e] -07-03-2022 20:28:35--Dag [5.1.2e] sorry voor de late reactie. Het lijkt me prima zo. Nog twee opmerkingen:

Van: [5.1.2e] CD-VT/BLD
Aan: [5.1.2e] MKB/BLD@Belastingdienst
Cc: [5.1.2e] GO/BLD@Belastingdienst, [5.1.2e] CD-VT/BLD@Belastingdienst, [5.1.2e] MKB/BLD@Belastingdienst
Datum: 07-03-2022 20:28
Onderwerp: Betr: Notitie Uitgangspunten koepelconvenant NOB aanv 0.1

Dag [5.1.2e] sorry voor de late reactie. Het lijkt me prima zo.

1221341

00041

Nog twee opmerkingen:

- Wil je nog iets opmerken over het feit dat ze een convenant willen aangaan voor het niveau fiscaliteit? Of gaan we er nu vanuit dat ze een regulier koepelconvenant sluiten en dit zelf intern regelen?
- Ik zie nog staan 'ondertekening' op het einde van het document; wat is daarvan de bedoeling?

groetjes [5.1.2e]

[5.1.2e] 07-03-2022 15:07:32---Aangepaste versie na afstemming met [5.1.2e]

Van: [5.1.2e] MKB/BLD
Aan: [5.1.2e] CD-VT/BLD@Belastingdienst, [5.1.2e] MKB/BLD@Belastingdienst, [5.1.2e] GO/BLD@Belastingdienst
Cc: [5.1.2e] CD-VT/BLD@Belastingdienst
Datum: 07-03-2022 15:07
Onderwerp: Notitie Uitgangspunten koepelconvenant NOB aanv 0.1

Aangepaste versie na afstemming met [5.1.2e]

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]

Kenniscentrum fiscaal dienstverleners

Belastingdienst/MKB afdeling klantbehandeling
Bezoek adres: Orteliuslaan 1000, 3528 BD Utrecht
Postbus 18500, 3501 CM Utrecht

M [5.1.2e]

[5.1.2e]@belastingdienst.nl

secretaresse: [5.1.2e] T [5.1.2e]

[bijlage "Notitie Uitgangspunten koepelconvenant NOB aanv 0.1.docx" is verwijderd door [5.1.2e] CD-VT/BLD]

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

Buiten verzoek

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2e@belastingdienst.nl, 5.1.2e@belastingdienst.nl, 5.1.2e@belastingdienst.nl, 5.1.2e@nl.gt.com, 5.1.2e@belastingdienst.nl, 5.1.2e@belastingdienst.nl, 5.1.2e@belastingdienst.nl, 5.1.2e@belastingdienst.nl, 5.1.2e@belastingdienst.nl
Datum: 10-03-2022 13:04
Onderwerp: Notitie versie ter bespreking voor 14 maart a.s.

[EXTERNE E-MAIL] Dit bericht is afkomstig van een externe afzender. Wees voorzichtig met het openen van linkjes en bijlagen.

Beste allemaal,

In vervolg op de e-mails hieronder en ten behoeve van de bespreking van 14 maart a.s., hierbij de notitie met daarin de aanvullingen van zowel de Belastingdienst als de NOB.

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 12:03

Aan: 5.1.2e@belastingdienst.nl

CC: 5.1.2e@belastingdienst.nl; 5.1.2e

5.1.2e@belastingdienst.nl; 5.1.2e@nl.gt.com; 5.1.2e

5.1.2e@belastingdienst.nl; 5.1.2e@belastingdienst.nl;

5.1.2e@belastingdienst.nl

Onderwerp: RE: Betr: Gesprek NOB 09022022

Beste 5.1.2.e

Dank voor de notitie met aanvullingen.

Wij zullen naar verwachting tegen het einde van de week de notitie aan jullie sturen met daarin zowel jullie suggesties voor aanvullingen als die van ons.

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @belastingdienst.nl <5.1.2.e @belastingdienst.nl>

Verzonden: maandag 7 maart 2022 22:17

Aan: 5.1.2.e @belastingdienst.nl; 5.1.2.e @nob.net; 5.1.2.e
<5.1.2.e @nob.net>; 5.1.2.e @ft-advocaten.nl; 5.1.2.e @pwc.com; 5.1.2.e
5.1.2.e @pwc.com; 5.1.2.e @belastingdienst.nl; 5.1.2.e @nob.net;
5.1.2.e @nl.gt.com; 5.1.2.e @nob.net; 5.1.2.e @belastingdienst.nl; 5.1.2.e
<5.1.2.e @deloitte.nl>; 5.1.2.e @asjesbisseling.nl; 5.1.2.e @belastingdienst.nl;
5.1.2.e @belastingdienst.nl

Onderwerp: Betr: Gesprek NOB 09022022

[EXTERNE EMAIL] Let op: deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Open geen linkjes of bijlagen, tenzij je de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Allen,

Bijgaand de suggesties voor aanvullingen op de notitie van de NOB.
(See attached file: Notitie Uitgangspunten koepelconvenant NOB aanv 0.2.docx)

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Kenniscentrum fiscaal dienstverleners

Belastingdienst/MKB afdeling klantbehandeling
Bezoek adres: Orteliuslaan 1000, 3528 BD Utrecht
Postbus 18500, 3501 CM Utrecht

M: 5.1.2.e
5.1.2.e @belastingdienst.nl
secretaresse: 5.1.2.e T 5.1.2.e

5.1.2.e -15-02-2022 11:06:48---Allen, Hierbij het impressie verslag van de bespreking NOB / Belastingdienst over HT FD van 9 febru

Van: 5.1.2.e /MKB/BLD
Aan: 5.1.2.e @nob.net, 5.1.2.e @nob.net, 5.1.2.e ft-advocaten.nl, 5.1.2.e @pwc.com,
5.1.2.e @pwc.com, 5.1.2.e @nob.net, 5.1.2.e @nl.gt.com, 5.1.2.e @nob.net,
5.1.2.e @deloitte.nl, 5.1.2.e @asjesbisseling.nl
Cc: 5.1.2.e MKB/BLD@Belastingdienst, 5.1.2.e MKB/BLD@Belastingdienst, 5.1.2.e
5.1.2.e GO/BLD@Belastingdienst, 5.1.2.e /CD-VT/BLD@Belastingdienst, 5.1.2.e
5.1.2.e /CD-VT/BLD@Belastingdienst
Datum: 15-02-2022 11:06
Onderwerp: Gesprek NOB 09022022

Allen,

Hierbij het impressie verslag van de bespreking NOB / Belastingdienst over HT FD van 9 februari 2022.

Afspraken

Tijdens de bespreking is afgesproken dat een aantal personen tekstvoorstellen zouden maken. Uiterlijk 3 maart worden de tekstvoorstellen gedeeld. Op 10 maart is een nieuwe bespreking.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Kenniscentrum FD
Portefeuille RB

Belastingdienst Kantoor Utrecht
Orteliuslaan 1000 | 3528 BD Utrecht
Postbus 18500 | 3501 CM Utrecht

M 5.1.2e
@ 5.1.2e @belastingdienst.nl

[bijlage "Gesprek NOB 09022022.docx" is verwijderd door 5.1.2e] MKB/BLD]

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender. *(See attached file: Notitie Uitgangspunten koepelconvenant tekstvoorstellen NOB BD tbv 14 maart 2022.docx)*

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

Buiten verzoek

Van: [5.1.2e]/MKB/BLD
Aan: [5.1.2e] MKB/BLD@Belastingdienst
Datum: 16-03-2022 12:39
Onderwerp: Notitie Uitgangspunten koepelconvenant tekstvoorstellen NOB BD tbv 14 maart 2022 dd 1403222

Ho [5.1.2e]

Ik moet het verslag nog afmaken, maar hierbij heb je wel alvast de opmerkingen in het document.

Jij hebt toegezegd een tekstvoorstel te maken voor:

- inleiding
- 2.2.1
- 2.4
- 4

Met vriendelijke groet,

[5.1.2e]
Kenniscentrum FD
Portefeuille RB

.....
Belastingdienst Kantoor Utrecht
Orteliuslaan 1000 | 3528 BD Utrecht
Postbus 18500 | 3501 CM Utrecht
.....

M [5.1.2e]
@[5.1.2e]@belastingdienst.nl

(See attached file: Notitie Uitgangspunten koepelconvenant tekstvoorstellen NOB BD tbv 14 maart 2022 dd 1403222.docx)

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

Aan : Belastingdienst
Van : de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs
Datum : 31-03-2022
Betreft : Uitgangspunten koepelconvenant NOB

---

1. Inleiding

Sinds vorig jaar zijn de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB) en de Belastingdienst in gesprek over het doorontwikkelde Horizontaal Toezicht voor Fiscaal Dienstverleners (HT FD) en de vraag of de NOB ten behoeve van haar leden een koepelconvenant zal sluiten. De zorgen en bezwaren van fundamentele aard die de NOB in een conceptnemo heeft geuit zijn inmiddels naar tevredenheid van zowel de Belastingdienst en de NOB besproken en voor beide organisaties voldoende inzichtelijk.

Een koepelconvenant tussen de Belastingdienst en de NOB zal vooral in het belang kunnen zijn van kleine(re) NOB-kantoren die toegang tot HT FD willen voor hun klanten (niet zijnde de 'top 100' of de groep 'grote controleplichtigen'). Grotere kantoren worden in de praktijk, in tegenstelling tot kleine(re) kantoren, in de gelegenheid gesteld zelf een FD-convenant aan te gaan met de Belastingdienst. In het belang van de kleine(re) kantoren en hun cliënten denkt de NOB dat deelname aan HT FD opportuun kan zijn; uiteraard dient het finale plaatje nog aan de leden worden voorgelegd.

In het overleg van 26 januari 2022 zijn de uitgangspunten besproken waaronder de NOB een koepelconvenant zou kunnen aangaan. In dit document worden deze uitgangspunten vastgelegd; deze zijn besproken op 9 februari jl. In dat overleg is afgesproken dat zowel de Belastingdienst als de NOB het memo op onderdelen zullen aanvullen/amenderen. De acties zijn vastgelegd in het verslag. Indien deze uitgangspunten naar tevredenheid van de Belastingdienst en de NOB zijn uitgewerkt, zullen beide organisaties deze voorleggen aan respectievelijk de directies GO en MKB en het bestuur van de NOB. De NOB zal vervolgens ook haar leden raadplegen. Daarna kunnen nadere stappen worden gezet om tot formalisering te komen via een koepelconvenant.

2. Uitgangspunten

2.1 Convenant voor niveau fiscaliteit

HT FD is gedifferentieerd naar drie niveaus: niveau fiscaliteit, niveau juistheid en niveau volledigheid. De keuze voor het niveau is afhankelijk van de omvang en de diepgang van de verrichte werkzaamheden. De NOB meent dat de aard van de werkzaamheden van haar leden-belastingadviseurs over het algemeen met zich meebrengt dat niet kan worden voldaan aan de eisen die in de niveaus juistheid en volledigheid worden gesteld. De NOB wenst dan ook uitsluitend een koepelconvenant aan te gaan voor het niveau fiscaliteit.

2.2.1 Kwaliteitsborging en toezicht door de NOB

De Belastingdienst sluit koepelconvenanten met koepelorganisaties die een bijdrage leveren aan het kwaliteitssysteem van hun leden en kwaliteitseisen stellen aan leden. De koepelorganisatie dient te monitoren of de leden voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. Als een fiscaal dienstverlener lid is van een koepelorganisatie waarmee de Belastingdienst een convenant heeft gesloten, kan de fiscaal dienstverlener een convenant sluiten met de Belastingdienst op basis van het koepelconvenant.

De NOB stelt hoge eisen aan de kwaliteit van haar leden en hun beroepsuitoefening. Dat begint bij de opleidingsvereisten die toegang geven tot het lidmaatschap. Daarna wordt de kwaliteit onder meer gewaarborgd door de gedegen beroepsopleiding voor aspirant-leden, een programma permanente educatie, de jaarlijkse PE-verplichting die eraan bijdraagt dat leden hun vakkenis en de ontwikkelingen in hun vakgebied bijhouden, de in de Code of Conduct neergelegde beroeps- en gedragsregels en het tuchtrecht. De invulling van het begrip kwaliteit en de eisen die daaraan gesteld worden, evolueren permanent. Daarom neemt de NOB, onafhankelijk van de vraag of een koepelconvenant zal worden gesloten, een aantal aanvullende stappen in het ledentoezicht en de beroepsregels, die de vereniging in staat stelt de kwaliteit van de beroepsuitoefening nog verder te verstevigen. Zie voor een toelichting de notitie 'Evolutie ledentoezicht en Tax Governance Code'.

In het kader van HT FD wordt van de NOB als koepel verwacht dat bepaalde kwaliteitseisen worden gesteld aan leden en/of kantoren die willen deelnemen aan HT FD en dat de NOB erop toeziet dat aan deze kwaliteitseisen wordt voldaan. In het kader van deze kwaliteitsborging door de NOB en het toezicht daarop heeft de NOB de onderstaande kaders. Deze kaders worden in de komende periode, onder voorbehoud van instemming van de algemene ledenvergadering, verder uitgebreid.

De Belastingdienst treedt in overleg met de NOB als er twijfel is of onderstaande middelen voor kwaliteitsborging en toezicht door de NOB voldoende zijn. De vraag dient zich aan of de Belastingdienst bij een eventueel hiaat haar toezicht kan uitbreiden.

2.2.2 Lidmaatschapsvereisten

Voorwaarde voor toelating tot het lidmaatschap is dat de fiscaal dienstverlener een universitaire opleiding op doctoraal of masterniveau heeft afgerond. Om de kwaliteit in de uitoefening van het beroep van belastingadviseur te kunnen waarborgen, wordt het werkzaam zijn en opgeleid worden in een NOB-omgeving van groot belang geacht. Daartoe is als toelatingseis opgenomen dat de belastingadviseur verbonden moet zijn aan een NOB-erkende belastingadviespraktijk.

2.2.3 Beroepsopleiding

Alle aspirant-leden volgen verplicht de driejarige, door de Stichting Opleiding Belastingadviseurs (SOB) georganiseerde postacademische Beroepsopleiding Belastingadviseurs. Het programma omvat in totaal 40 dagdelen (halve dagen) cursussen en trainingen en 40 dagdelen voorbereiding.

2.2.4 PE-verplichting en Programma Permanente Educatie

In het belang van een beroepsuitoefening op een kwalitatief hoogwaardig niveau zijn NOB-leden verplicht hun vakkennis en de ontwikkelingen op hun vakgebied en de beroepsuitoefening bij te houden zodat de kennis en vaardigheden die vereist zijn voor de uitoefening van het beroep actueel en op academisch niveau blijven. Daartoe hebben NOB-leden een PE-verplichting die inhoudt dat zij jaarlijks ten minste 20 uur moeten besteden aan permanente educatie. In het kader van het Programma Permanente Educatie organiseert de SOB bijeenkomsten die kunnen worden gevolgd om aan de PE-verplichting te voldoen.

Om te benadrukken dat het bestuur naleving van de PE-verplichting essentieel vindt, is een sanctiebeleid geformuleerd dat naar het oordeel van het bestuur leden de gelegenheid geeft zich te corrigeren, maar dat ook recht doet aan de leden die wel aan de PE-verplichting hebben voldaan. Indien niet wordt voldaan aan de PE-verplichting kan een waarschuwing, een berisping, schorsing of ontzetting uit het lidmaatschap als maatregel worden opgelegd. Volgens de samenwerkingsregels zoals opgenomen in de statuten van de NOB (artikel 11 en 12 van de statuten) is het NOB-leden niet toegestaan samen te werken met belastingadviseurs die geen NOB-lid zijn. Een schorsing of ontzetting uit het lidmaatschap heeft dan ook tot gevolg dat (tijdelijk) niet mag worden samengewerkt met andere NOB-leden.

2.2.5 Wwft

Belastingadvieskantoren dienen over procedures te beschikken om de risico's op witwassen en terrorismefinanciering te beheersen. Dit risicobeleid dient voort te vloeien uit een risicoanalyse van de eigen organisatie, het eigen dienstverleningspakket en de eigen te onderscheiden cliënten(groepen). De NOB heeft een handreiking geschreven die kan dienen als hulpmiddel bij het schrijven van een dergelijk kantoorbeleid.

Met name kleinere kantoren beschikken niet altijd over een speciale compliance-afdeling waar leden met vragen over de Wwft terecht kunnen. Leden met vragen over de toepassing van de Wwft kunnen terecht bij de Servicedesk Wwft van de NOB.

De Wwft bepaalt dat kantoren hun medewerkers en dagelijks beleidsbepalers, voor zover relevant voor hun werkzaamheden, periodiek dienen op te leiden zodat zij in staat zijn een ongebruikelijke transactie te herkennen en een cliëntenonderzoek goed en volledig uit te voeren (artikel 35 Wwft). De NOB heeft gezamenlijk met de NBA een e-learningmodule ontwikkeld die in deze opleidingsverplichting voorziet. De NOB houdt echter geen actief toezicht op naleving van de Wwft en de Wwft e-learning is vanuit de NOB niet verplicht gesteld. Het Bureau Financieel Toezicht houdt toezicht op de naleving van de Wwft.

2.2.6 Code of Conduct

De NOB heeft een Code of Conduct met regels en normen over de wijze waarop de belastingadviseur zijn beroep uitoefent. Deze regels zien op verschillende aspecten van de dienstverlening zoals bijvoorbeeld de onafhankelijkheid tegenover cliënten, geheimhouding,

het op peil houden van de vakbekwaamheid, de beroepsaansprakelijkheid en op financiële aspecten van de dienstverlening aan cliënten.

De bepalingen van de Code of Conduct zijn een voortdurend punt van aandacht waarbij steeds wordt bekeken of zij aanpassing behoeven. Mede als gevolg van de veranderende visie op de rol van de belastingadviseur, zowel in een bredere maatschappelijke context als bij de beroepsgroep zelf, zijn de beroeps- en gedragsregels de afgelopen jaren telkens aangescherpt.

In 2018 is in (de toelichting bij) de Code of Conduct al opgenomen dat een NOB-lid daar, waar redelijkerwijs nodig, ook de maatschappelijke aspecten in het overleg met zijn cliënten betreft. Een voorbeeld daarvan kan zijn dat het NOB-lid met zijn cliënt standpunten van stakeholders over diens fiscale keuzes bespreekt.

2.2.7 De NOB ontwikkelt voor leden die deelnemen aan HT FD een framework voor het proces dat leidt tot de totstandkoming van een aanvaardbare aangifte.

Met het oog op het aangaan van het koepelconvenant zal de NOB voor haar leden en de aangesloten kantoren een framework ontwikkelen dat hen die deelnemen aan het HT FD richting geeft bij de inrichting van de werkprocessen die leiden tot het indienen van een aanvaardbare aangifte.

In de beroeps- en gedragsregels (de Code of Conduct) zal een koppeling worden gemaakt met dit framework zodat het voor de kantoren die zich aanmelden voor HT FD deelname onderdeel wordt gemaakt van de naleving van de beroeps- en gedragsregels en het toezicht daarop.

De NOB zal het framework ontwikkelen en ter bespreking voorleggen aan de Belastingdienst zodat, voordat het koepelconvenant wordt gesloten, voor de Belastingdienst inzichtelijk is hoe het kwaliteitsstelsel van de NOB is vormgegeven en de ijkpunten uit de leidraad zijn ingericht en voor de NOB duidelijk is waaraan het aangifteproces van NOB-leden die deelnemen aan HT FD moet voldoen.

2.2.8 Tuchtrecht

De NOB heeft een eigen tuchtrechtspraak, waarin – als daar aanleiding voor is – de praktijkuitoefening van leden wordt getoetst aan de 'eer en waardigheid van het beroep'.

De tuchtrechtspraak treedt in werking als cliënten (of anderen met een belang) ontevreden zijn over de dienstverlening door een NOB-lid en een klacht indienen bij de Raad van Tucht. De tuchtrechtspraak is geregeld in het Reglement Tuchtzaken en in de statuten van de NOB. De tuchtrechtspraak is in eerste instantie in handen van de Raad van Tucht. Tegen een uitspraak van de Raad van Tucht is beroep mogelijk bij de Raad van Beroep. De voorzitters, griffiers en externe leden van zowel de Raad van Tucht als de Raad van Beroep zijn geen lid van de NOB.

Klachten over gewone en aspirant-leden van de NOB kunnen worden ingediend door cliënten, andere personen (mits het hun belang betreft), NOB-leden, het NOB-bestuur, de toezichthouder ingevolge de Wwft en door de Directeur-Generaal van de Belastingdienst. Voor alle duidelijkheid: het is alleen mogelijk een klacht in te dienen tegen een individueel NOB-lid. Klachten tegen een kantoor zijn niet mogelijk.

2.2.9 Verdergaand toezicht door de NOB op haar leden

Er komt verdergaand ledentoezicht om de kwaliteit van de leden te kunnen bewaken en te beoordelen of belastingadviseurs integriteits- en kwaliteitswaarborgen en, waar relevant, maatschappelijke aspecten afdoende in hun advisering betrekken. Het toezicht ziet primair op de wijze van praktijkvoering en de daarop van toepassing zijnde beroepsregels en andere wet- en regelgeving betreffende het beroep van belastingadviseur.

Concreet worden de volgende stappen voorbereid:

- *Selfassessment gecombineerd met e-learning*

De eerste stap is een verplichte jaarlijkse selfassessment, gecombineerd met de eerdergenoemde e-learning beroeps- en gedragsregels. Dit om leden te ondersteunen hun werkzaamheden naar de geldende standaarden uit te voeren en te stimuleren om te reflecteren op hun eigen professionele handelen. Daarbij verklaart een lid dan dat hij deze regels toepast in de praktijk. Eventueel kunnen andere zaken zoals de PE-verplichting, de status van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering, de kantoororganisatie en het werken in lijn met de Wwft en andere toepasselijke wet- en regelgeving daaraan worden toegevoegd.

- *Gestructureerd collegiaal overleg*

Een tweede stap betreft het invoeren van een verplicht gestructureerd collegiaal overleg. Daarin gaat men met elkaar van gedachten wisselen over verschillende aspecten van de praktijkvoering in relatie tot de beroeps- en gedragsregels. Veel NOB-leden nemen nu al deel aan een vorm van collegiaal overleg dat hen in staat stelt te reflecteren op keuzes die in de dagelijkse praktijk worden gemaakt.

Verplicht collegiaal overleg zou betekenen dat ook zelfstandig gevestigde belastingadviseurs, die dat nog niet hebben georganiseerd, al dan niet structureel moeten samenwerken met andere leden. Als alternatief worden door de NOB leden-counsels aangesteld die een aanspreekpunt voor andere leden worden op het gebied van kwesties rondom de beroepsregels. Met deze leden-counsels kunnen NOB-leden van gedachten wisselen over praktijkvraagstukken op het gebied van tax governance.

- *Peer review (steekproefsgewijs), cq ledentoezichtprogramma*

Op basis van een toezichtsprogramma wordt een (steekproefsgewijze) peer review ontwikkeld, danwel wordt een vorm van verplicht intercollegiaal overleg of intervisie ingesteld. Dit beperkt zich tot het voldoen aan de beroeps- en gedragsregels uit de Code of Conduct en ziet niet op de inhoud van fiscale advisering. Voor kleinere kantoren en zelfstandig gevestigde belastingadviseurs, gaat de NOB faciliteren dat men kan samenwerken

met andere NOB-leden/kantoren. Er moet nog worden bepaald of er voor verschillende soorten leden verschillende soorten regels moeten gelden.

2.3 Leden zijn verantwoordelijk voor de inhoud en kwaliteit van aangifte

Er is overeenstemming dat de fiscaal dienstverleners (de NOB-leden) verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van de aangifte. De NOB ontwikkelt daarvoor het hiervoor beschreven framework.

2.4 De Belastingdienst is verantwoordelijk voor toezicht op de aangifte

De Belastingdienst is verantwoordelijk voor toezicht op de inhoud van de aangifte en de aanvaardbaarheid daarvan. Daartoe beoordeelt de Belastingdienst steekproefsgewijs of het framework leidt tot een aanvaardbare aangifte door NOB-leden. Door middel van de self assessment monitort de NOB het daadwerkelijk toepassen van het in het framework neergelegde kwaliteitssysteem door de leden die deelnemen aan HT FD.

Indien de Belastingdienst constateert dat een deelnemend kantoor daar structureel niet aan voldoet en dat dat voortkomt uit tekortkomingen in de kwaliteitseisen die door de NOB worden gesteld, zal de Belastingdienst in algemene zin aan de NOB vragen meer aandacht te besteden aan die aspecten. De Belastingdienst ziet de oplossing van tekortkomingen bij de kantoren vooral in de zogenaamde ‘leercirkels’ (gesprekken waarin aan kantoren feedback wordt gegeven over eventuele tekortkomingen en verbeterpunten).

Door middel van de **hiervoor beschreven** self assessment monitort de NOB het daadwerkelijk toepassen van het in het framework neergelegde kwaliteitssysteem door de leden die deelnemen aan HT FD.

De Belastingdienst is verantwoordelijk voor toezicht op de inhoud van de aangifte. Daartoe beoordeelt de Belastingdienst steekproefsgewijs of convenantsaangiften (aangiften die zijn ingediend onder een fiscaal dienstverleners convenant) voldoen aan de norm; de aanvaardbare aangifte¹. De Belastingdienst ziet de oplossing van tekortkomingen bij de kantoren, naast de activiteiten die NOB onderneemt op dit terrein, allereerst in de zogenaamde ‘leercirkels’ (periodieke evaluatiegesprekken waarin aan kantoren feedback wordt gegeven over eventuele tekortkomingen en verbeterpunten). Indien de Belastingdienst constateert dat een deelnemend kantoor structureel niet voldoet aan de norm, dan treedt de Belastingdienst in overleg met de NOB om vast te stellen of dit voort kan komen uit tekortkomingen in de kwaliteitseisen die door de NOB worden gesteld. De Belastingdienst zal alsdan in algemene zin aan de NOB vragen meer aandacht te besteden aan die aspecten.

¹ De term ‘aanvaardbare aangifte’ is geen zelfstandig juridisch begrip. Wet- en regelgeving bepalen de eisen waaraan een aangifte moet voldoen. Een belastingplichtige heeft de verplichting en de verantwoordelijkheid om deze wet- en regelgeving na te leven als hij een aangifte opstelt en indient. De term ‘aanvaardbare aangifte’ heeft dus betekenis in het kader van de belastingcontrole. Met ‘aanvaardbaar’ wordt invulling gegeven aan de eis van een doelmatige en doeltreffende uitvoering van wet- en regelgeving, zoals verwoord in de permanente opdracht aan de Belastingdienst.

3. Geheimhouding

NOB-leden hebben een verplichting tot geheimhouding. Deze verplichting komt voort uit contractuele afspraken tussen belastingadviseurs en hun cliënten maar is ook vastgelegd in de beroeps- en gedragsregels. De geheimhoudingsplicht in de Code of Conduct bepaalt dat deze alleen kan worden doorbroken op basis van een op de belastingadviseur rustende wettelijke verplichting. Mocht de geheimhouding in het kader van HT moeten worden doorbroken dan zou daarvoor een oplossing moeten worden gezocht in de contractuele verhouding tussen belastingadviseur – cliënt en/of in een aanpassing van de beroeps- en gedragsregels. Met voorschreven inrichting van HT FD waarbij de NOB geen toezicht houdt op de aanvaardbaarheid van de aangifte en er derhalve geen dossierreviews nodig zijn waarbij cliëntinformatie door de belastingadviseur moet worden gedeeld met de NOB, is doorbreking van de geheimhouding in dit kader niet langer aan de orde.

4. Aandachtspunt: kantoren zonder aangiftepraktijk

Horizontaal toezicht via de fiscaal dienstverlener is een proactieve vorm van handhaving die aansluit op de handhavingsstrategie van de Belastingdienst door een omgeving te creëren waarin het maken van fouten zoveel mogelijk wordt voorkomen, door de kwaliteit van de fiscale aangiften van (groepen) bedrijven zoveel mogelijk vooraf te versterken en door de mate en intensiteit van de handhaving aan te passen aan vooraf geborgde kwaliteit van de aangifte. In het strategisch beconoverleg van 25 maart is afgesproken dat de Belastingdienst samen met beroeps-, branche- en koepelorganisaties van fiscaal dienstverleners een plan van aanpak ontwikkelt over eventuele aanvullende mogelijkheden om, buiten het HT FD en buiten de aangiftepraktijk, gebruik te maken van de kwaliteitsstandaarden van deze organisaties.

5. Aandachtspunt: meerwaarde

Uit het onderzoek door Business Monitor naar de relatie met de Belastingdienst dat in 2021 onder de leden van de NOB en het RB is gedaan, blijkt dat de meerwaarde van HT FD niet altijd duidelijk is.

HT via de FD geeft aan wat de logische consequentie is als de FD objectief aantoonbaar kwalitatief goed werk levert. Dat levert hem het volgende op in vergelijking met niet aangesloten FD's:

- Vast aanspreekpunt;
- Toezicht aangepast aan de omvang en de diepgang van de door de FD verrichte werkzaamheden;
- Service levels voor bepaalde processen en bepaalde verzoeken. Dit zijn toezeggingen over de behandeltijd, het beperkt uitvoeren van een aantal controles dan wel het beperkt opvragen van documentatie. Mogelijk is een combinatie van toepassing. Het serviceniveau is gebaseerd op de positieve voorinformatie over de kwaliteit van de fiscaal dienstverlener en over houding en gedrag van de fiscaal dienstverlener en zijn klanten.
- Snel zo veel mogelijk duidelijkheid over de fiscale positie van de ondernemer
- Verbetering van de kwaliteit door periodiek evaluatie om de leercirkel op gang te brengen;
- Maatschappelijke uitstraling en bijdrage.

De Belastingdienst erkent dat de meerwaarde van HT FD in de markt soms onvoldoende duidelijk is. Dat geldt ook voor de stappen die kunnen worden ondernomen als één van de partijen niet aan de verwachtingen voldoet.

Op het HT overleg van 17 maart jongstleden is afgesproken dat de Belastingdienst samen met de koepel-, branche- en beroepsorganisaties van FD's, als onderdeel van communicatie rondom het vergroten deelnamegraad HT, aandacht aan deze onderwerpen zal besteden.

6. Deelname aan HT FD op vrijwillige basis

Het deelnemen aan het HT FD onder het 'koepelconvenant' van de NOB is, evenals het aanmelden van klanten, een vrije keuze en geen verplichting voor de FD. Er zijn geen negatieve gevolgen voor FD's die niet zijn aangesloten bij HT FD noch voor klanten die niet zijn aangemeld door een aangesloten FD. Deelname aan HT FD betekent louter dat de Belastingdienst positieve voorinformatie over de betreffende FD's en de aangemelde klanten heeft en daarom, ten opzichte van de rest van de MKB populatie, het toezicht kan aanpassen. Voor geïnteresseerde ondernemingen is een flyer beschikbaar.

(<https://download.belastingdienst.nl/belastingdienst/docs/flyer-ht-dv4101z1pl.pdf>)

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Directie Juridische Zaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen

wooverzoekendjz@minfin.nl
www.minfin.nl

Ons kenmerk

2022-0000186054

Uw brief (kenmerk)

22 maart 2022

Bijlagen

A – Relevante artikelen Woo
B – Inventarislijst
C – Openbaar te maken documenten

Datum 31 augustus 2022
Betreft Woo-verzoek inzake koepelconvenant NOB HT/FD

Geachte,

Op 22 maart 2022 heeft u, per e-mail, een verzoek ingediend op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). U heeft het ministerie van Financiën gevraagd om openbaarmaking van alle documenten, waaronder onder andere memo's, notities, terugkoppelingsverslagen en emailberichten etc., die betrekking hebben op het sluiten van een koepelconvenant tussen het Ministerie van Financiën en/of Belastingdienst en de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (hierna: NOB) in het kader van horizontaal toezicht FD (Fiscaal Dienstverleners) vanaf 1 juli 2021. Daarnaast vraagt u specifiek om het conceptmemo dat is opgesteld door een kerngroep van de NOB en eind 2021 met de Belastingdienst is gedeeld.

Op 12 april 2022 heeft u bericht ontvangen dat uw verzoek in goede orde is ontvangen. In ditzelfde bericht is de beslistermijn op grond van de Wob met 4 weken verlengd. De uiterlijke beslisdatum was 17 juni 2022.

U heeft uw verzoek om openbaarmaking van informatie gedaan op grond van de Wob. Vanaf 1 mei 2022 is de Wob vervangen door de Wet Open overheid (hierna: Woo). De Woo kent geen overgangsrecht, dit betekent dat vanaf 1 mei de Woo geldt. U ontvangt dan ook een besluit op grond van de Woo.

Op 21 juli 2022 heeft u mij in gebreke gesteld wegens het niet tijdig beslissen op uw verzoek. Vervolgens heeft u op 9 augustus 2022 een beroep niet tijdig ingediend bij de rechtbank.

Het is helaas niet gelukt om op tijd op uw Woo-verzoek te reageren. Hiervoor bied ik u mijn excuses aan.

Besluit

Ik besluit de door u gevraagde informatie gedeeltelijk openbaar te maken. Per document is op de inventarislijst aangegeven welke uitzonderingsgronden zijn toegepast.

Inventarisatie documenten

Bij de inventarisatie zijn 44 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn genoemd in de inventarislijst in bijlage B bij deze brief. Ik verwijs u naar de inventarislijst waarop u kunt zien wat ik per document heb besloten en welke weigeringsgronden ik heb toegepast.

Na indiening van uw verzoek is een nieuwe versie van de notitie 'Uitgangspunten koepelconvenant NOB' opgesteld. Hoewel ik daar in het kader van uw verzoek van 22 maart 2022 niet toe ben verplicht, heb ik dit document om u ter wille te zijn wel betrokken bij de behandeling van uw verzoek.

Informatie die valt buiten de reikwijdte van uw verzoek

U heeft in uw verzoek aangegeven over welke aangelegenheid u informatie wilt ontvangen. Een aantal documenten gaat gedeeltelijk niet over de door u aangegeven aangelegenheid en staat op de inventarislijst als zodanig aangemerkt. Deze informatie valt daarom buiten de reikwijdte van uw verzoek en heb ik daarom uit de documenten verwijderd.

Zienswijzen

Per e-mail van 6 juli 2022 heb ik u laten weten dat de betrokken belanghebbenden zijn gevraagd hun mening te geven over de voorgenomen openbaarmaking van de door u gevraagde informatie.

De meningen van de betrokken belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen. Zij hebben geen bezwaar tegen de voorgenomen wijze van openbaarmaking.

Wettelijk kader

Ik behandel uw verzoek als een verzoek op grond van de Woo. De relevante artikelen uit de Woo kunt u vinden in bijlage A bij deze brief.

Overwegingen

Als eerste wil ik u wijzen op het volgende.

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in artikel 1.1. van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Relatieve uitzonderingsgronden

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2022-0000186054

Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen. Bij bepaalde documenten is dit het geval.

Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkenen niet bekend wordt omdat dit zijn of haar privacy kan schenden. Dat vind ik niet wenselijk. Daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

In diverse documenten staan ook persoonsgegevens van ambtenaren. Het gaat om gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking op grond van de Woo.

Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 5.1.2.e Woo.

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

In document 5 staat informatie die het goed functioneren van de Staat of andere overheden in gevaar zou kunnen brengen. In dit document staat een toegangscode voor een vergadering via het programma 'Webex'. Het belang van het voorkomen van oneigenlijk gebruik van deze toegangscode weeg ik zwaarder dan het belang van openbaarmaking. Oneigenlijk gebruik van deze toegangscode schaadt het goed functioneren van de Staat. Bovendien heeft de openbaarmaking van de toegangscode voor Webex geen meerwaarde in het licht van een goede en democratische bestuursvoering. Daarom vind ik dat het belang van het voorkomen van oneigenlijk gebruik van de toegangscode voor Webex zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Waar van toepassing heb ik deze informatie onleesbaar gemaakt onder vermelding van: 5.1.2.i Woo.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een document voor intern beraad (artikel 5.2, eerste lid, van de Woo)

Uitgangspunt van de Woo is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in principe ook voor documenten opgesteld voor intern beraad.

Intern beraad is het overleg tussen ambtenaren binnen een bestuursorgaan, of binnen een kring van bestuursorganen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een bestuurlijke aangelegenheid. Documenten die bestemd zijn voor intern beraad kunnen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten. Dat is hier ook het geval.

Ten aanzien van de openbaarmaking van deze persoonlijke beleidsopvattingen geldt het volgende. Op grond van artikel 5.2, eerste lid, van de Woo worden persoonlijke beleidsopvattingen in documenten die bestemd zijn voor intern beraad niet openbaar gemaakt. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn ambtelijke adviezen, meningen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn niet: feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

Het is van belang dat ambtenaren intern vrij met elkaar van gedachten moeten kunnen wisselen over beleidskeuzes. Een zekere mate van veiligheid is nodig om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming.

Artikel 5.2, tweede lid, van de Woo

Op grond van artikel 5.2, tweede lid, van de Woo kan ik besluiten informatie te geven over persoonlijke beleidsopvattingen als ik dat in het belang acht van een goede en democratische bestuursvoering. Deze informatie wordt dan gegeven in geanonimiseerde vorm, tenzij degenen die deze opvattingen hebben geuit of hiermee hebben ingestemd vinden dat de informatie wel herleidbaar is tot hen.

Ik acht het in dit geval in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om de persoonlijke beleidsopvattingen in diverse documenten toch openbaar te maken. Vanwege het publieke belang bij het horizontaal toezicht van fiscaal dienstverleners is het belangrijk om zoveel mogelijk inzicht over onderhandelingen rondom een koepelconvenant te geven.

Wijze van openbaarmaking en publicatie

De documenten die (gedeeltelijk) openbaar worden, worden samen met deze brief digitaal aan u toegezonden.

Plaatsing op internet

Dit besluit en de documenten die voor iedereen (gedeeltelijk) openbaar worden, worden op www.rijksoverheid.nl gepubliceerd.

Afschrift aan belanghebbenden

Een kopie van dit besluit verzend ik naar de derde-belanghebbenden.

Vragen

Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact met ons opnemen via de contactgegevens in de colofon. Voor meer informatie over de Woo-procedure, kunt u kijken op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/wet-open-overheid-woo>.

De staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
namens deze,

mr. J. Wieten
plv. Hoofddirecteur Fiscale en Juridische Zaken

Bezwaarclausule

Deze brief is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van die wet kunt u tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de Staatssecretaris van Financiën, ter attentie van de Directie Juridische Zaken, Postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en dient ten minste het volgende te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
- d. een opgave van de redenen waarom u zich met het besluit niet kunt verenigen.

Directie Juridische Zaken

Ons kenmerk
2022-0000186054

Bijlage A – Relevante artikelen uit de Woo

Directie Juridische Zaken

Artikel 1.1

Eenieder heeft recht op toegang tot publieke informatie zonder daartoe een belang te hoeven stellen, behoudens bij deze wet gestelde beperkingen.

Ons kenmerk
2022-0000186054

Artikel 5.1

[...]

2. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

[...]

e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;

[...]

f. het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen;

Artikel 5.2

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

2. Het bestuursorgaan kan over persoonlijke beleidsopvattingen met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie verstrekken in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

Veelgestelde vragen

➤ **Wat is het doel van de Woo?**

Om meer inzage te bieden in het (beleids)handelen van de overheid.

➤ **Mag iedereen een Woo-verzoek indienen?**

Ja, dat mag. Er is geen reden voor nodig of die te noemen. Er dient rekening gehouden te worden met het volgende.

- Het verzoek is gericht aan een bestuursorgaan (of een onder een bestuursorgaan werkende instelling of bedrijf).
- Het verzoek betreft publieke informatie, neergelegd in een of meer documenten.
- De verzoeker moet duidelijk zijn waarover hij of zij informatie wil ontvangen, maar hoeft geen belang aan te geven (zie volgende kopje).
- Het verzoek wordt mondeling, per brief of elektronisch ingediend.

➤ **Wie is de Woo-verzoeker?**

Zoals gezegd mag iedereen een Woo-verzoek indienen en hoeft de verzoeker niet te laten weten waarom hij de gevraagde informatie wenst te ontvangen. Het is dan ook van ondergeschikt belang wie de verzoeker is. Daarnaast wordt, om redenen van privacy, de naam van de verzoeker eveneens niet bekend gemaakt.

➤ **Wordt alles openbaar gemaakt?**

Een verzoek betekent niet dat de inhoud van alle documenten automatisch openbaar wordt gemaakt. Ik moet beoordelen of ik bepaalde informatie moet weglakken. Dit doe ik aan de hand van artikel 5.1 en 5.2 van de Woo. In deze artikelen zijn de zogenoemde weigeringsgronden opgesomd. U kunt de tekst van de artikelen nalezen in bijlage A bij deze brief. Het is mogelijk dat een andere wet een openbaarmakingsregeling bevat die voorrang heeft boven de Woo. Mocht dat het geval zijn, dan zal de inhoud van het document ook getoetst worden aan deze wet. De Woo is niet van toepassing op publieke informatie die al eerder, bijvoorbeeld door middel van een voorafgaand Wob- verzoek (tot 1 mei 2022) of voorafgaand Woo-verzoek (vanaf 1 mei 2022) bekend is gemaakt.

➤ **Welke weigeringsgronden van de Woo worden vaak toegepast?**

- *Artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder c*
Vertrouwelijke bedrijfs- en fabricagegegevens, zoals informatie over leveranciers, tarieven en strategieën van het productieproces.
- *Artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b*
De economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- *Artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e*
(In)direct identificerende persoonsgegevens, zoals namen, telefoonnummers, e-mailadressen en geboortedata.

➤ **Waarom krijgt u dit verzoek om zienswijze?**

Het ministerie beschikt over één of meerdere documenten die onder het Woo-verzoek vallen. Omdat u betrokken bent bij dit document / deze documenten, bent u een zogenaamde derde-belanghebbende bij het Woo-verzoek. Daarom mag u uw mening geven over openbaarmaking. Indien u van mening bent dat bepaalde passages niet openbaar gemaakt kunnen worden, dient u dit zo uitgebreid en gemotiveerd mogelijk te aan te geven. Wanneer u bijvoorbeeld vindt dat een passage bedrijfsvertrouwelijke gegevens bevat, dient u gemotiveerd aan te geven waarom openbaarmaking van die informatie uw bedrijf zou schaden.

Dat u een verzoek om zienswijze heeft ontvangen, betekent overigens niet automatisch dat het Woo-verzoek alleen ziet op documenten die van u en/of uw organisatie afkomstig zijn. Het kan voorkomen dat er meerdere derde-belanghebbenden zijn. In dat geval mogen zij allemaal hun zienswijze geven.

➤ **Waarom is bepaalde informatie al onleesbaar gemaakt?**

De onleesbaar gemaakte informatie is door mij beoordeeld en valt onder één van de weigeringsgronden van de Woo. Wilt u nog andere informatie in het document onleesbaar hebben, dan vragen wij u om dit gemotiveerd aan te geven.

➤ **Wat gebeurt er met uw zienswijze?**

Bij het beoordelen van de documenten houd ik rekening met uw zienswijze. Als ik informatie toch openbaar maak en daarmee afwijk van uw zienswijze, zal ik dit in het besluit motiveren.

➤ **Wanneer ontvangt u een afschrift van het besluit?** Nadat wij de documenten hebben beoordeeld, zal het besluit worden opgesteld. Wanneer u een afschrift ontvangt, is van meerdere factoren afhankelijk. Een exacte datum kunnen wij u dan ook niet geven.

➤ **Hoe kan ik voorkomen dat er informatie openbaar wordt gemaakt?**

Als ik besluit uw zienswijze niet te volgen, laat ik u dit weten. U kunt vervolgens gemotiveerd aangeven dat u het niet eens bent met de voorgestelde wijze van openbaarmaking. Ik kan ervoor kiezen gebruik te maken van een 'uitgestelde verstrekking'. Dit betekent dat u de documenten waarover u een zienswijze hebt gegeven, ontvangt voordat deze openbaar worden gemaakt voor een ieder. Indien u het niet eens bent met de wijze waarop er is gelakt, kunt u binnen twee weken een bezwaarschrift indienen en een voorlopige voorziening vragen bij de bevoegde rechtbank om openbaarmaking te voorkomen. Mocht dit van toepassing zijn, dan kunt u in de begeleidende passage bij het besluit lezen hoe u dit kunt doen.

➤ **Hoe wordt de informatie in beginsel openbaar voor een ieder?**

Het besluit en de openbaar te maken stukken zullen op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst.

Bijlage A

Artikel 5.1 Uitzonderingen

1. Het openbaar maken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
  - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
  - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
  - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
  - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 3.1 onderscheidenlijk paragraaf 3.2 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de betrokkene uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven voor de openbaarmaking van deze persoonsgegevens of deze persoonsgegevens kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt;
  - e. nummers betreft, die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt.

2. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
  - a. de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties;
  - b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter;
  - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
  - d. de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
  - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
  - f. de bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens;
  - g. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
  - h. de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage;
  - i. het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.

3. Indien een verzoek tot openbaarmaking op een van de in het tweede lid genoemde gronden wordt afgewezen, bevat het besluit hiervoor een uitdrukkelijke motivering.

4. Openbaarmaking kan tijdelijk achterwege blijven, indien het belang van de geadresseerde van de informatie om als eerste kennis te nemen van de informatie dit kennelijk vereist. Het bestuursorgaan doet mededeling aan de verzoeker van de termijn waarbinnen de openbaarmaking alsnog zal geschieden.

5. In uitzonderlijke gevallen kan openbaarmaking van andere informatie dan milieu-informatie voorts achterwege blijven indien openbaarmaking onevenredige benadeling toebrengt aan een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede lid en het algemeen belang van openbaarheid niet tegen deze benadeling opweegt. Het bestuursorgaan baseert een beslissing tot achterwege laten van de openbaarmaking van enige informatie op deze grond ten aanzien van dezelfde informatie niet tevens op een van de in het eerste of tweede lid genoemde gronden.

6. Het openbaar maken van informatie blijft in afwijking van het eerste lid, onderdeel c, in geval van milieu-informatie eveneens achterwege voor zover

daardoor het in het eerste lid, onderdeel c, genoemde belang ernstig geschaad wordt en het algemeen belang van openbaarheid van informatie niet opweegt tegen deze schade.

7. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 5.2 Persoonlijke beleidsopvattingen

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.
2. Het bestuursorgaan kan over persoonlijke beleidsopvattingen met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie verstrekken in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Onverminderd het eerste en tweede lid wordt uit documenten opgesteld ten behoeve van formele bestuurlijke besluitvorming door een minister, een commissaris van de Koning, Gedeputeerde Staten, een gedeputeerde, het college van burgemeester en wethouders, een burgemeester en een wethouder, informatie verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen in niet tot personen herleidbare vorm, tenzij het kunnen voeren van intern beraad onevenredig wordt geschaad.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

Memo: Aantekeningen bij het concept-memo van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs betreffende Horizontaal Toezicht voor Fiscaal Dienstverleners

Datum : 29 november 2021

Versie: NOB opmerkingen 1.2 29 november versie 0.1

Van: 5.1.2e (Belastingdienst/MKB/kenniscentrum fiscaal dienstverleners)

Bijgaand het concept memo van de NOB inzake HT FD verzonden door 5.1.2e In blauw heb ik enige op- en aanmerkingen toegevoegd.

Bij de NOB ligt de vraag voor of en onder welke voorwaarden ten behoeve van de leden een koepelconvenant moet worden aangegaan met de Belastingdienst (BLD). Sinds vorig jaar is de NOB met de BLD in gesprek over de doorontwikkeling van het Horizontaal Toezicht voor Fiscaal Dienstverleners (HT FD). De NOB heeft een aantal zorgen en bezwaren van fundamentele aard die zij graag bespreekt met het projectteam HT FD en ook met de leiding van de BLD, omdat er in de ogen van de NOB door de invulling van het HT FD via koepelorganisaties systeemrisico's in het toezicht kunnen ontstaan.

De NOB heeft volop meegedaan met de voorbereiding van de vernieuwingen in HT i.h.a. en HT FD in het bijzonder. De NOB heeft terloops wel eens aangegeven dat er strijd zou kunnen zijn met het gelijkheidsbeginsel. Daar is overigens geen sprake van. Convenantsdeelnemers zijn reeds vanwege de enkele omstandigheid van de deelname aan een convenant in een andere positie dan een niet-convenantsdeelnemer. Of, anders geformuleerd: er is per definitie geen sprake van gelijke gevallen.¹ De NOB heeft overigens op haar verzoek diverse gesprekken gevoerd met de Belastingdienst om eventuele deelname aan HT FD van hun leden mogelijk te maken door middel van een koepelconvenant², waaruit de conclusie kan worden getrokken dat zij geen principiële bezwaren heeft tegen HT FD.

Vorige zomer heeft een aantal leden van de NOB Kerngroep Toezicht & Handhaving met de BLD in tien door de Belastingdienst ingerichte werkstromen HT-FD in een aantal sessies over verschillende thema's (overgangsregeling, nieuw convenant, leidraad HT FD, agree to disagree, escaleren en opzeggen, gedifferentieerd toezicht, kwaliteitssysteem FD, opting out, fast tracks, transparantieverslag) van gedachten gewisseld ter voorbereiding op de doorontwikkeling van het HT FD. Tijdens deze gesprekken is door de NOB op de verschillende onderwerpen input geleverd en is een aantal bezwaren en aandachtspunten genoemd.

Waar de NOB het nadrukkelijk over gehad heeft, is de mogelijkheid om een convenant af te sluiten louter en alleen op het niveau fiscaliteit. Daarover waren de gesprekken nog gaande. Een prélabelle vraag is hoe de NOB het toezicht op haar leden inricht. In de Leidraad HT FD staat beschreven dat opzet en bestaan van een kwaliteitssysteem van deelnemende leden, de verantwoordelijkheid van de 'koepel' is.

De NOB heeft daarnaast gevraagd op welke wijze de FD's worden gewaardeerd die geen aangiftepraktijk hebben. De Belastingdienst heeft aangegeven dat ze waar mogelijk gebruik wil maken van de

¹ Commissie Horizontaal Toezicht Belastingdienst, Fiscaal toezicht op maat

² Koepelorganisatie staat ook voor branche- en beroepsorganisaties van fiscaal dienstverleners

vooraf gegarandeerde kwaliteit, maar dat zonder aangifte-praktijk dit niet kan binnen HT FD omdat daar de aanvaardbare aangifte³ de norm is voor de kwaliteit. De Belastingdienst heeft aangegeven dit graag verder te verkennen. De gesprekken hierover worden verbreed doordat ook andere koepel-, beroeps- en brancheorganisaties worden betrokken om te verkennen hoe de Belastingdienst gebruik kan maken van vooraf vastgestelde kwaliteit die de FD levert. Dit is zowel in lijn met de huidige toezichtstrategie als met de verkenning van 5.1.2e. De stelling dat de Belastingdienst altijd kan vertrouwen op de kwaliteit die de NOB-leden in alle processen toevoegt is te kort door de bocht. De vergelijking die wordt gemaakt met HT FD is niet op zijn plaats. In het HT FD is er zowel positieve voorinformatie over de kwaliteit die de FD levert als over zijn houding ne gedrag en dat van diens klanten. Daarnaast is voor aanpassing van het toezicht ook gekeken naar de omvang en de diepgang van het werk van een FD die is aangesloten bij HT FD. Tot wordt steekproefsgewijs gekeken, via een volledig boekenonderzoek in het kader van de steekproefondernemingen, of de geselecteerde aangiftes binnen HT FD voldoen aan de norm (de aanvaardbare aangifte (zie ook voetnoot 3)).⁴

Daarna heeft een afvaardiging van de NOB in een aantal verkennende gesprekken met de BLD besproken hoe door de NOB via een koepelconvenant invulling zou kunnen worden gegeven aan het HT FD. Ook heeft de NOB feedback gegeven op de concept-Leidraad.

De NOB heeft een aantal principiële en praktische bezwaren tegen deelname aan het HT FD zoals dat in de de Leidraad HT FD 2021 (Leidraad) is vormgegeven. In de gesprekken met de BLD is aangegeven wat deze bezwaren zijn, wat voor de NOB de randvoorwaarden zijn om deelname aan HT FD te overwegen en waar de grenzen liggen. Aanvankelijk leek de BLD begrip te hebben voor deze bezwaren en open te staan voor een gesprek om te kijken of er gezamenlijk gezocht kon worden naar een alternatieve wijze van invulling het HT FD die zowel voor de BLD als de NOB aanvaardbaar is. Uit de laatste gesprekken lijkt de conclusie onafwendbaar dat de BLD geen ruimte biedt om op andere wijze dan omschreven in de Leidraad invulling te geven aan het HT FD. Dat is de conclusie van de NOB niet van de Belastingdienst. De NOB gebruikt nog steeds het diverse malen weerlegde argument dat de Belastingdienst vraagt aan de koepel om toezicht te houden op de aanvaardbaarheid van de aangifte. Dat is niet de gebruikelijke rolverdeling. Het indienen van een aanvaardbare aangifte is de verantwoordelijkheid van de fiscaal dienstverlener. De Belastingdienst toetst steekproefsgewijs de kwaliteit van de convenantsaangiften op aanvaardbaarheid. Wij vragen niet van de koepels om de aanvaardbaarheid te toetsen, maar toe te zien op opzet en bestaan van een kwaliteitssysteem van de deelnemende FD's.

De NOB hecht er waarde aan om haar bezwaren tegen deelname aan het HT FD in de huidige, in de Leidraad neergelegde vorm, te delen:

1. De invulling van HT FD die de BLD voorstaat, houdt een overdracht in van taken en verantwoordelijkheden van een toezichthouder, de BLD, naar de koepelorganisaties die vanuit

³ De term die de Belastingdienst hanteert als norm in het toezicht. Hiermee maakt de Belastingdienst duidelijk wanneer een aangifte in het kader van het toezicht als 'goed genoeg' kan worden aangemerkt. Dat is concreet het geval als deze voldoet aan wet- en regelgeving en vrij is van materiële fouten. Het is belangrijk op te merken dat de term 'aanvaardbare aangifte' geen zelfstandig juridisch begrip is. Wet- en regelgeving bepalen de eisen waaraan een aangifte moet voldoen. Een belastingplichtige heeft de verplichting en de verantwoordelijkheid om deze wet- en regelgeving na te leven als hij een aangifte opstelt en indient. De term 'aanvaardbare aangifte' heeft dus betekenis in het kader van de belastingcontrole. Met 'aanvaardbaar' wordt invulling gegeven aan de eis van een doelmatige en doeltreffende uitvoering van wet- en regelgeving, zoals verwoord in de permanente opdracht aan de Belastingdienst.

⁴ Uit door het MT MKB onderschreven rapport 'De rol van de FD en HT bij de aangiftekwaliteit van de aangiften MKB' blijkt onder meer dat als een ondernemer daadwerkelijk participeert in HT (en zijn aangiften dus indient onder het convenant) de aangiften vaak beter van kwaliteit zijn, in die zin dat (ook bij dezelfde FD-grootte) de correctiekans lager ligt onder HT. Naast overigens de belangwekkende conclusie dat, buiten HT FD, geldt dat de kwaliteit van de aangiften samenhangt met de grote van het FD-kantoor (Hoe groter de FD, hoe beter de aangiftekwaliteit van MKB-ondernemingen).

maatschappelijk en rechtsstatelijk perspectief ongewenst is.

Dit is een onjuiste weergave van zaken. Het is geen taak van de Belastingdienst toezicht uit te oefenen op FD's. Daar zijn andere instanties mee bezig. Wij vragen de koepels die een convenant met de Belastingdienst hebben, periodiek na te gaan of de in opzet aanwezige kwaliteitssystemen ook daadwerkelijk zijn geïmplementeerd (bestaan) bij de leden die zich hebben aangesloten bij HT FD. Een mogelijke rolopvatting van de koepels c.s. die ertoe kan leiden dat de leden deel kunnen nemen aan HT FD. Er is al meerdere keren aangegeven dat wij geen toezicht op de kwaliteit van de aangifte vragen van de koepels (al is daar niets op tegen). De Belastingdienst beoordeelt steekproefsgewijs de aanvaardbaarheid van de aangifte om het vertrouwen dat wij hebben in de kwaliteit die deelnemers aan HT leveren te toetsen.

Dat er een norm ontbreekt, is ook onjuist: de aanvaardbare aangifte (zie noot 3).

2. De toegang tot HT FD zoals de BLD die voorstaat (namelijk via een koepel, niet rechtstreeks voor alle NOB-erkende kantoren en alleen voor kantoren met een aangiftepraktijk) en de voordelen die dat zou bieden, lijken in strijd met het gelijkheidsbeginsel. Het lijkt niet zo en het is niet zo. Een zelfstandig convenant staat open voor iedere FD. De FD moet wel kunnen voldoen aan de eisen die zijn gesteld in de Leidraad HT FD. Dit kan bovendien marktverstrend werken. Dat verdient nadere toelichting. Overigens lijkt deze insteek ook op gespannen voet te staan met de Leidraad, die geen beperking lijkt te stellen aan individuele FDC's op basis van de omvang van een kantoor (par. 1.3 en 4.1 van de Leidraad). In de Leidraad staat het helemaal juist verwoord. HT staat open voor iedere FD. HT FD is niet geschikt of mogelijk voor iedere FD.

3. Het HT FD mist een wettelijke basis die doorbreking van de geheimhoudingsplicht van een belastingadviseur jegens zijn client zou rechtvaardigen en dat beïnvloedt de mate waarin door de NOB toezicht kan worden gehouden. Is er een formele geheimhoudingsplicht? En is die van openbare orde? Binnen HT FD geeft de contribuabele aan dat hij, via zijn FD, transparant is jegens de Belastingdienst.⁵

4. Er is onduidelijkheid en zorg over het beleid van de BLD om niet functionerende leden/kantoren aan te pakken. Dat staat geheel buiten het HT. FD's zijn cruciaal in ons toezicht (meer dan 75% van de MKB-en maakt gebruik van een FD en daar kunnen wij op onze beurt weer gebruik van maken in de 1:N benadering). Daar hoort ook bij dat de Belastingdienst aandacht besteedt aan FD's die vermoedelijk niet zo goed presteren en dat is een onderdeel van de FD benadering.

5. De invulling van de taken en verantwoordelijkheden van de koepelorganisatie en de BLD die de BLD in het HT FD voor ogen heeft, leidt tot problemen in de praktijk. De NOB wenst niet deel te nemen aan een 'papieren' koepelconvenant dat rust op onvoldoende uitgewerkte uitgangspunten en een onvoldoende degelijke vorm van toezicht. De uitgangspunten voor een koepelconvenant staan uitgebreid beschreven in hoofdstuk 3 van de Leidraad HT FD. De Belastingdienst reviewed periodiek

⁵ Voorwaarde voor aanmelding van een onderneming aan HT FD is dat dat vaststaat dat de onderneming een relatie wil met de Belastingdienst op basis van vertrouwen, begrip en transparantie. (Leidraad Horizontaal Toezicht Fiscaal Dienstverleners 2021 p32).

het kwaliteitsstelsel van de koepelorganisaties c.s.

6. De voordelen van deelname aan HT FD zijn nog steeds onvoldoende of onvoldoende duidelijk.

Dat is een kwestie van appreciatie:

HT geeft aan wat de logische consequentie is als de FD objectief aantoonbaar kwalitatief goed werk levert. Dat levert hen het volgende op in vergelijking met niet aangesloten FD's:

- Vast aanspreekpunt
- Toezicht aangepast aan de kwaliteit en de omvang van het werk dat de FD doet
- Service levels voor aangiften en bepaalde processen (Gebaseerd op de positieve voorinformatie over de kwaliteit van de fiscaal dienstverlener en over houding en gedrag van de fiscaal dienstverlener en zijn klanten.)
- Snel zo veel mogelijk duidelijkheid over de fiscale positie van de ondernemer
- Periodiek evaluatie om de leercirkel op gang te brengen; kwaliteit als verkoopargument
- Maatschappelijke uitstraling (MVO)

De klant krijgt de behandeling die past bij zijn gedrag. Hij krijgt wat de meeste MKB-en willen: snel zoveel mogelijk duidelijkheid vooraf over de fiscale positie, de aandacht die hij verdient en geen gedoe achteraf met de belastingdienst.

Ad 1. De invulling van HT FD die de BLD voorstaat houdt een overdracht in van taken en verantwoordelijkheden die vanuit maatschappelijk en rechtsstatelijk perspectief niet verdedigbaar en houdbaar is.

Onduidelijk is welke taken de NOB bedoelt. Toezicht op fiscaal dienstverleners is geen (wettelijke) taak van de Belastingdienst. Sommige koepel-, beroeps- en branche organisaties hebben wel een toezichthoudende taak voortvloeiend uit de wet of omdat dit een onderdeel is van het monitoren of hun leden c.s. voldoen aan de kwaliteitseisen die men aan het lidmaatschap stelt. Van die toezichthoudende rol maakt de BD in het HT FD gebruik.

De uitvoering van HT steunt op een individueel dan wel fiscaal dienstverlenersconvenant. Grote(re) kantoren kunnen in de praktijk rechtstreeks een eigen dienstverlenersconvenant aangaan met de BD. Volgens de Leidraad kunnen alle kantoren een individueel FDC sluiten. Daarvoor is toestemming nodig van de directie van het MKB, zonder deze toestemming kunnen zij uitsluitend toegang tot HT FD krijgen via een koepelorganisatie.

In de Leidraad HT FD 2021 ("Leidraad") wordt over het dienstverlenersconvenant vermeld: De Belastingdienst sluit convenanten met koepelorganisaties die een bijdrage leveren aan het kwaliteitssysteem van hun leden en kwaliteitseisen stelt aan leden. De koepelorganisatie monitort of de leden voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. Als een fiscaal dienstverlener lid is van een koepelorganisatie waarmee de Belastingdienst een convenant heeft gesloten, kan de fiscaal dienstverlener deelnemen via die koepelorganisatie.

In de Leidraad wordt beschreven hoe de samenwerking tussen de BLD en de koepelorganisatie tot stand komt en hoe de werking van een koepelconvenant is. Ook wordt beschreven hoe een fiscaal dienstverlener kan deelnemen aan horizontaal toezicht via het koepelconvenant.

Over het (vereiste) kwaliteitsstelsel van de koepelorganisatie wordt het volgende vermeld:

De koepelorganisatie ziet toe op het interne kwaliteitssysteem van de fiscaal dienstverlener. Bij deelname aan het horizontaal toezicht FD moet duidelijk zijn op welke wijze de fiscaal dienstverlener inhoudelijk door de koepelorganisatie wordt ondersteund en op welke wijze de koepelorganisatie toeziet op de kwaliteit van het werk van de fiscaal dienstverlener. Iedere koepelorganisatie heeft voor zichzelf een normenkader voor de inhoud en het proces van de in dit kader uitgevoerde kwaliteitsbeoordeling. Dit noemen we het kwaliteitsstelsel van de koepelorganisatie. De wijze waarop dit is ingericht moet voor de Belastingdienst voldoende aanknopingspunten bieden om daar in continuïteit op te kunnen steunen.

Het kwaliteitsstelsel van de koepelorganisatie is het totaal van activiteiten die de koepelorganisatie voor haar leden uitvoert. Dit omvat bijvoorbeeld het aanbieden van kwaliteitshandboeken, werkprogramma's, IT-systemen, permanente educatie, vaktechnische infrastructuur, een onafhankelijke review en het opleggen van beroepsregels aan hun leden. De Belastingdienst neemt kennis van het kwaliteitsstelsel bij het aangaan en onderhouden van een koepelconvenant. De volgende ijkpunten zijn hierbij van belang (niet limitatief):

- kwalitatieve eisen aan lidmaatschap;
- normen inzake beroepsethiek;
- regels voor beëindigen van het lidmaatschap/tuchtrechtspraak;
- vakinhoudelijke ondersteuning bijvoorbeeld door permanente educatie en bureau vaktechniek;
- normen voor klantacceptatie door de fiscaal dienstverlener;
- werkprogramma's op het gebied van accountancy en/of fiscaliteit;
- een vorm van een entreetoets voor deelname aan horizontaal toezicht;
- toezicht op de kwaliteit van het werk van de deelnemende kantoororganisatie of de fiscaal dienstverlener

De BLD heeft tot nu toe geen helderheid kunnen of willen bieden over zijn verwachtingen ten aanzien van de werkprogramma's op het terrein van de fiscaliteit en/of accountancy.

De invulling van het kwaliteitsstelsel is de verantwoordelijkheid van de koepel. De Belastingdienst geeft richtlijnen in de vorm van niet limitatieve ijkpunten. Er zijn tot nu toe zeven koepelorganisaties c.s. die daar prima mee uit de voeten kunnen.

Er zijn ook geen good practices beschikbaar. Daarmee ontbreekt zicht op een norm. Indien individuele FDC's worden gesloten, beoordeelt de BLD (zie de Leidraad) wel zelf de werkprocessen bij de fiscaal dienstverlener. Het is onduidelijk op basis van welke norm of verwachting de BLD toetst. De BD bespreekt, aan de hand van de ijkpunten als benoemd in hoofdstuk 4 van de leidraad HT FD, het kwaliteitssysteem met de FD alvorens te komen tot het afsluiten van een convenant. Uit gesprekken met andere koepelorganisaties lijkt het toezicht van de koepels zich met name te richten op naleving van de eigen beroepsregels en de Wwft. Dat is een onjuiste voorstelling van zaken. Hier verhaspelt de NOB het toezicht wat sommige beroepsorganisaties in het algemeen uitoefenen op hun leden met wat die beroepsorganisatie aan extra toezicht doen op leden die willen deelnemen aan HT FD. De Belastingdienst monitort periodiek of een beroepsorganisatie ook daadwerkelijk

toezicht uitoefent op die leden zoals afgesproken bij het aangaan van het convenant. trekt de dienst zich vervolgens nagenoeg geheel terug uit dat toezicht (m.u.v. landelijke acties, de 1% steekproef en fraudegevallen) en laat hij het toezicht in wezen over aan de NOB als beroepsvereniging en haar leden.

De Leidraad benoemt op verschillende plekken de intensiteit van het (aangepaste) toezicht en de monitoring van de kwaliteit die HT FD's leveren. De Belastingdienst trekt zich niet terug. HT FD sluit naadloos aan bij de toezichtstrategie van de Belastingdienst zoals die al meerdere malen bestuurlijk en politiek is geaccordeerd:

- een omgeving te creëren waarin het maken van fouten zoveel mogelijk wordt voorkomen onder andere door permanente monitoring en periodieke evaluatie van de kwaliteit van de aangiften die de fiscaal dienstverlener indient;
- de kwaliteit van de fiscale aangiften van (groepen) bedrijven zoveel mogelijk vooraf te versterken;
- het bevorderen van goede interactie via een vast aanspreekpunt voor de fiscaal dienstverlener bij de Belastingdienst;
- de mate en intensiteit van de handhaving aan te passen aan vooraf geborgde kwaliteit van de belastingaangifte en het niveau van transparantie van de deelnemende partijen;
- mogelijkheden open te laten om naleving af te dwingen in het onverhoopte geval dat één van de deelnemende partijen de regels bewust niet wil naleven.

Onduidelijk is wat de NOB in het kader van HT FD voor MKB en middelgrote organisaties bedoelt met de 1% steekproef.

De vraag rijst of deze 'rolverdeling' in het toezicht, waarbij een koepelorganisatie zicht richt op de werkprocessen van de deelnemende kantoren (of zou dienen te richten) en de beroepsregels en de BLD zich vervolgens vergaand terugtrekt uit het toezicht vanuit maatschappelijk en rechtsstatelijk perspectief wel verdedigbaar en houdbaar is. De indruk wordt immers gewekt dat daarmee een sluitend systeem is ingericht op basis waarvan een uitspraak gedaan kan worden over de aanvaardbaarheid van de aangiften, terwijl het beoordelen van deze aanvaardbaarheid juist een kerntaak is en behoort te zijn van de BLD. De BLD geeft aan dat het laatste zijn verantwoordelijkheid is en blijft. In de ogen van de NOB ontstaat hier een lacune in het toezicht, die maatschappelijk ongewenst is.

De Belastingdienst velt periodiek steekproefsgewijs een oordeel over de aanvaardbaarheid van de aangifte. Zowel binnen als buiten het HT is de Belastingdienst niet in staat de aanvaardbaarheid van iedere aangifte te toetsen en dat is ook niet noodzakelijk. Een adequaat kwaliteitssysteem is één van de elementen van het vooraf borgen van de kwaliteit van de aangifte. Daar maakt de Belastingdienst gebruik van bij het bepalen van de intensiteit van het toezicht op (groepen van) burgers, bedrijven en instellingen.

Binnen HT FD zijn er voldoende mogelijkheden om naleving af te dwingen in het onverhoopte geval dat één van de deelnemende partijen de regels bewust niet wil naleeft.⁶ HT FD wordt gedifferentieerd naar drie niveaus, HT fiscaliteit, HT juistheid en HT volledigheid. In de gesprekken met de BLD heeft de NOB de mogelijkheid verkend tot een koepelconvenant voor uitsluitend het niveau fiscaliteit, waarbij de NOB een faciliterende rol heeft en de BLD kan steunen op het raamwerk van kwaliteit en opleidingen die de NOB momenteel biedt. Daarbij kan de NOB de totstandkoming van criteria waaraan de werkprocessen bij aangesloten kantoren dienen te voldoen, faciliteren. De NOB geeft echter geen oordeel over de inrichting van de werkprocessen door de aangesloten kantoren en monitort deze ook niet (de NOB laat deze rol waar hij hoort, namelijk bij de BLD). Het is niet de rol van de BD toezicht te houden op FD's. Om een gelijk speelveld te creëren en te behouden

⁶ Vgl. hoofdstuk 7 en 12 van de Leidraad Horizontaal Toezicht Fiscaal Dienstverleners 2021

vragen wij van koepels c.s. die deel willen nemen aan HT FD om opzet en bestaan van het kwaliteitssysteem bij de FD's periodiek te monitoren. De Belastingdienst wil geen afwijkende eisen stellen. Zolang er geen sprake is van toezicht op de leden is een variant van een koepelconvenant voor uitsluitend het niveau fiscaliteit, niet aan de orde. Indien de BLD daarin leemtes constateert, is de NOB bereid tot een driehoeksoverleg met het betreffende kantoor en de BLD om tot afspraken over kwaliteitsverbetering te komen. Het toezicht op de vraag of een NOB-lid of een NOB erkend kantoor een aanvaardbare aangifte indient, blijft in deze variant bij de BLD. Het periodieke toezicht op de aanvaardbaarheid van aangiftes wordt inderdaad uitgevoerd door de Belastingdienst en niet door de koepels. Op die wijze krijgt de Belastingdienst informatie over de vraag of zij kan vertrouwen op het kwaliteitssysteem (werking). De koepels hebben daar geen (verplichte) rol in.

De eisen die de BLD stelt aan de koepel en leden bij een convenant (zoals normen voor klantacceptatie door de fiscaal dienstverlener, werkprogramma's op het gebied van accountancy en/of fiscaliteit, een vorm van een entreetoets voor deelname aan horizontaal toezicht en toezicht op de kwaliteit van het werk van de deelnemende kantoororganisatie of de fiscaal dienstverlener) sluiten niet aan bij de huidige doelstellingen van en de wijze waarop de NOB momenteel is georganiseerd. Dat betekent dat de NOB blijkbaar niet aan de voorwaarden wil of kan voldoen en daarmee afziet van een koepelconvenant. De eisen voor een koepelconvenant zijn, mede op verzoek van de NOB, vastgelegd in de Leidraad HT FD, in mijn beleving tot volle tevredenheid (tot nu toe) van de NOB,

Aan een aantal andere eisen die de BLD stelt, zoals kwalitatieve eisen aan lidmaatschap, normen inzake beroepsethiek, regels voor het beëindigen van het lidmaatschap/tuchtrechtspraak en borging van de vakinhoudelijke kennis van de leden, voldoet de NOB in onze ogen.

De door de BLD gewenste invulling past niet bij de aard en structuur van de NOB, de rol van de NOB naar haar leden en ook niet binnen onze visie over een gebalanceerde rolverdeling tussen de NOB, de BLD en de leden over het toezicht op de totstandkoming van een aanvaardbare aangifte. Als het niet past bij de NOB voorgestane rolverdeling kan de NOB afzien van een koepelconvenant

Ad 2 Strijd met het gelijkheidsbeginsel

HT FD is met name bedoeld voor midden- en kleinbedrijf (MKB) en Grote Ondernemingen (GO) in de categorie Middelgroot. Onder voorwaarden kunnen particulieren deelnemen aan HT FD. Dit is een citaat uit de oude leidraad. Er staat nu dat klanten van de FD die gelieerd zijn aan de onderneming ook kunnen worden aangemeld voor HT FD. Een koepelconvenant tussen de BLD en NOB zal vooral in het belang zijn van kleine(re) NOB-kantoren die toegang tot HT FD willen voor hun klanten (niet zijnde de 'top 100' of de groep daaronder ('grote controleplichtigen' ex Boek 2:397 BW)). Grotere kantoren worden in de praktijk, in tegenstelling tot kleine(re) kantoren, rechtstreeks in de gelegenheid gesteld zelf een FD-convenant aan te gaan met de BLD. Zie hierboven. Niet de grootte is determinerend maar de vraag of men in staat is een zelfstandig kwaliteitssysteem te ontwerpen en te onderhouden zoals aangegeven in de Leidraad.

Daarbij doet zich de vraag voor waarom niet alle belastingadvieskantoren rechtstreeks toegang krijgen tot een individueel FD-convenant. De Leidraad (par. 1.3 en 4.1) maakt geen onderscheid tussen grotere en kleinere kantoren. De NOB acht het in strijd met het gelijkheidsbeginsel dat kleine(re) kantoren (en de belastingplichtingen die zij bijstaan) anders worden behandeld dan grotere kantoren. Zie hiervoor Zie hierboven. Niet de grootte is determinerend maar de vraag of men in staat is een zelfstandig kwaliteitssysteem te ontwerpen en te onderhouden zoals aangegeven in de Leidraad.

Een andere belangrijke vraag in dit kader aan de Belastingdienst is of kantoren zonder aangiftepraktijk ook kunnen deelnemen aan HT FD. Het zou in strijd zijn met het gelijkheidsbeginsel, en bovendien marktversturend werken, indien deze kantoren niet in aanmerking zouden komen voor bepaalde serviceniveaus van de BLD, zoals de voordelen die in de Leidraad worden genoemd. Tot nu toe heeft de BLD op deze vraag nog geen antwoord gegeven.

De Belastingdienst maakt graag gebruik van de objectieve kwaliteit die een FD kan leveren. Ook als er geen aangifte-praktijk is. Bij HT FD staat de norm van de aanvaardbare aangifte centraal. Dat laat onverlet dat wij ook met de NOB en andere organisaties zullen kijken of buiten de aangiftepraktijk objectieve vooraf vastgestelde kwaliteit kan leiden tot aanpassingen van de wijze waarop de Belastingdienst toezicht houdt.

Ook vanuit het perspectief van NOB-leden/-kantoren die niet bij het koepelconvenant HT FD willen aanhaken doet zich de vraag voor of dit niet het gelijkheidsbeginsel raakt. Convenantsdeelnemers zijn reeds vanwege de enkele omstandigheid van de deelname aan een convenant in een andere positie dan een niet-convenantsdeelnemer

Voorstelbaar is dat het koepelconvenant voor hen vroeg of laat nadelige gevolgen zal hebben. Een indicatie hiervoor is dat de BLD kennelijk aangeeft dat de afhandeling van een verzoek van niet-HT leden/kantoren om vooroverleg langer kan duren. Dit onderscheid in behandeling is er nu ook al wel tussen leden/kantoren die wel en niet in HT FD zitten – los van de rol van de NOB als koepelorganisatie in het HT FD. Die verschillende behandeling kan echter worden versterkt en/of een ander karakter krijgen als HT FD via de NOB als koepelorganisatie zou lopen. Door het sluiten koepelconvenanten krijgt het HT FD een sterkere organisatiegraad en meer gestalte. Niet bij het koepelconvenant aangesloten NOB-leden kunnen hierdoor in een nadeliger positie komen. Ten onrechte, omdat het recht op vooroverleg voor iedereen op dezelfde wijze open dient te staan en het lidmaatschap van de NOB de BLD reeds voldoende vertrouwen zou dienen te geven om ook deze verzoeken op dezelfde wijze te behandelen. Vooroverleg staat voor een ieder open. De snelheid van de behandeling is afhankelijk van de juistheid van de feiten en de kwaliteit van de inhoud. De Belastingdienst heeft binnen HT FD positieve voorinformatie over de kwaliteit van de fiscaal dienstverlener en over houding en gedrag van de fiscaal dienstverlener en zijn klanten.

Overigens zal de BLD de individuele convenanten met middelgrote ondernemingen gaan opzeggen. Deze ondernemingen komen alleen nog maar in aanmerking voor HT indien zij een intermediair inschakelen en deze intermediair een individueel FDC heeft of via een koepel kan deelnemen aan HT FD. De vraag komt op of de BLD hier intervenueert in de marktordening.

Wij zouden in de marktordening interveniëren als we actief aan zouden geven dat klanten weg moeten bij een FD en overstappen naar een andere FD. Dat doen wij niet. Klanten zijn vrij om hun FD te kiezen, FD's zijn vrij te kiezen voor HT FD. Ik kan me niet voorstellen dat een klant overstapt naar een andere FD alléén omdat die in HT FD participeert. Het uitgangspunt van GO is dat we HT

aanbieden als optie waar de uiteindelijk de klant voor kiest (zowel Individueel en FD), Wij respecteren de keuze van de klant.

Ad 3 HT FD mist een wettelijke basis

NOB-leden hebben zich (contractueel) verplicht tot geheimhouding van alles wat hen in de uitoefening van het beroep ter kennis komt. Belastingadviseurs hebben weliswaar geen wettelijk verschoningsrecht zoals onder meer advocaten, notarissen en artsen dat op grond van art. 53a AWR hebben. Ze beschikken wel over een informeel verschoningsrecht, dat gebaseerd is op het door de Hoge Raad toegepaste fairplaybeginsel. Er bestaan de nodige wettelijke regelingen op grond waarvan belastingadviseurs gedwongen kunnen worden gegevens van en over cliënten ter beschikking te stellen en hun geheimhouding moeten doorbreken. Voor het toezicht door de koepelorganisatie in het kader van het HT FD ontbreekt echter een wettelijk basis die doorbreking van de geheimhouding zou rechtvaardigen. Dit zou ook een onafhankelijke toetsing door de NOB in de weg staan.

Ad 4. Zorgen over de aanpak van de BLD bij niet functionerende leden/kantoren.

Er is onvoldoende duidelijkheid over het beleid van de BLD om niet functionerende leden/kantoren in HT FD (tuchtrechtelijk, anders?) aan te pakken – en vooral ook welke rol de NOB daarin zou hebben. Daarover handelt hoofdstuk 12 van de Leidraad HT FD dat tot stand is gekomen in nauw overleg met onder andere de NOB.

Zal de BLD straks bijvoorbeeld aan de NOB willen signaleren dat en welke leden/kantoren niet functioneren. Hoe verhoudt dat zich dan tot de geheimhoudingsplicht van de BLD ex art. 67 AWR)? Is er eventueel het risico van een informeel, niet-transparant circuit? Verwacht de BLD dat de NOB bemiddelend, corrigerend of anderszins zal optreden richting niet functionerende leden/kantoren? De Leidraad maakt duidelijk dat informatie uitwisseling tussen de Belastingdienst en de koepels alleen mogelijk is binnen de kaders van geheimhoudingsplicht en AVG.

Een recente schikking tussen een kantoor en het Openbaar Ministerie roept de vraag op of het aangaan van een HT-FD convenant met zich meebrengt, dat de boetedreiging groter wordt voor zowel de NOB-leden/-kantoren zelf als hun klanten. In het OM-persbericht over die schikking wordt althans uitdrukkelijk verwezen naar het HT-convenant dat de klant met de BLD heeft gesloten. Is het straks dan zo, dat als er toch iets fout blijkt te zitten in de op HT FD steunende processen en/of de toepassing daarvan, dat blijkbaar een aanwijzing vormt voor grove schuld (of meer). Het eventueel opleggen van een boete en de hoogte daarvan is in elke situatie afhankelijk van de specifieke feiten en omstandigheden. In elke situatie is sprake van individuele straftoemeting. Deelname aan HT FD kan een straf verlichtende omstandigheid zijn (hoofdstuk 11 van de Leidraad HT FD) als ook een strafverzwarende omstandigheid (aldus het OM). De in de casus bedoelde fiscaal dienstverlener heeft overigens maatregelen genomen tegen de betrokken adviseurs en pleit voor een tuchtrechtelijk onderzoek fiscaal dienstverlener

Ad 5. Er is onvoldoende duidelijkheid over de invulling van het HT FD en de taken en verantwoordelijkheden van de koepelorganisatie. De NOB wenst niet deel te nemen aan een 'papieren' koepelconvenant dat rust op onvoldoende uitgewerkte uitgangspunten en een onvoldoende degelijke vorm van toezicht.

Zowel in de werkstromen als in de later gevoerde gesprekken met de BLD heeft de NOB een groot aantal vragen gesteld over de praktische uitvoering van het HT FD en de eisen die worden gesteld aan het toezicht door de NOB. Op deze vragen is tot nu toe geen afdoende antwoord ontvangen. Verwezen wordt naar het HT FD bij andere koepelorganisaties. Uit navraag bij deze organisaties blijkt dat ook deze geen duidelijke richtlijnen hebben over de wijze waarop het toezicht op de leden moet worden uitgeoefend. De BLD draagt het toezicht over op de koepels zonder duidelijk aan te geven wat het toezicht moet inhouden en baseert haar systeemcontrole op veronderstellingen waarvan de NOB aangeeft dat deze niet kloppen. Dit heeft een hoog afbreukrisico dat de NOB niet bereid is te nemen en dat de BLD in onze ogen ook niet zou moeten willen nemen.

[Een herhaling over verantwoordelijkheden en rolverdeling.](#)

Ad 6. De voordelen van deelname aan HT FD zijn nog steeds onvoldoende duidelijk. Indien de NOB op een verantwoorde manier wil gaan deelnemen aan het HT FD zal dat een grote impact hebben op de organisatie van het bureau. Het verdergaande toezicht dat de NOB zal gaan uitoefenen op haar leden brengt kosten met zich mee die door de leden moeten worden gedragen. Daar zullen de leden die geen gebruik gaan maken van het HT FD vermoedelijk niet toe bereid zijn. De leden die wel gebruik maken van HT FD zullen daar vermoedelijk uitsluitend toe bereid zijn als daar voordelen tegenover staan. De BLD benoemt de zogenaamde fast tracks als het grote voordeel van HT FD. De vraag is echter of dit 'voordeel' van HT zal beklijven als een groot aantal leden/kantoren zich bij de verschillende koepelconvenanten zou gaan aansluiten. In de praktijk blijkt dit voordeel nu al niet evident. [Of een FD mee wil doen en de eventuele kosten wil dragen is een geheel vrije keus waar ieder zijn eigen argumenten en afwegingen voor mag gebruiken.](#)

Impressie van de bespreking NOB / Belastingdienst over HT FD

Datum: 26 januari 2022

Aanwezig via Webex

NOR: [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e] en [5.1.2e]

Belastingdienst: [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e] en [5.1.2e]

[5.1.2e] heet iedereen welkom en blikt terug naar de eerder bijeenkomsten.

Terugblik werkgroepen

Naar aanleiding van eerdere bespreking zijn 2 werkgroepen opgericht. In 1 werkgroep zijn een aantal formeelrechtelijke aspecten besproken (bijlage 1). Daarvan is een verslag gemaakt en gedeeld. De werkgroepleden geven aan met elkaar op 1 lijn te zitten en de gesprekken als zinvol en constructief te ervaren. Er zijn verder geen vragen.

De andere werkgroep ging over het toezicht en de mogelijkheden van een koepelconvenant. Het verslag van dit overleg is nog niet gedeeld aangezien hierop intern nog geen reactie is ontvangen. [5.1.2e] geeft een korte reflectie van deze bijeenkomst. [5.1.2e] geeft nog een verdiepende uiteenzetting. Deze uiteenzetting wordt verder niet in deze impressie opgenomen aangezien de afspraak wordt gemaakt dat het verslag na dit overleg met de aanwezigen gedeeld wordt (bijlage 2).

De personen die bij de bijeenkomst waren geven aan dat [5.1.2e] een accurate samenvatting heeft gegeven van die bijeenkomst. De mening van alle betrokkenen is dat de sfeer van de werkgroep positief en constructief was.

Beleid van de Belastingdienst om niet functionerende leden / kantoren aan te pakken.

Naar aanleiding van vragen van het lid Nijboer (PvdA) aan de staatssecretaris van Financiën over mensen die in de problemen komen door hun belastingadviseur is een kamerbrief verstuurd. Daarop heeft de staatssecretaris inmiddels geantwoord (<https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/kamerstukken/2020/10/13/beantwoording-kamervragen-nijboer/beantwoording-kamervragen-nijboer.pdf>). De staatssecretaris heeft daarin aangegeven te onderzoeken of het bestaande instrumentarium toereikend is en voldoende wordt ingezet.

Expertise van fiscaal dienstverleners buiten HT FD

De NOB heeft ook de vraag gesteld over het gebruik maken van expertise van fiscaal dienstverleners zonder aangiftepraktijk of buiten HT FD. Ook de Belastingdienst wil de mogelijkheden onderzoeken om kwaliteitsstandaarden die leden van koepel-, branche- en beroepsorganisaties kunnen gebruiken, te benutten in het toezicht. Dit traject is van belang voor alle genoemde organisaties en zal een worden besproken in het Beconoverleg.

Voordelen van deelname aan HT FD

De meerwaarde van HT FD is in de gesprekken voldoende aan de orde geweest. De praktische wijze waarop dat 'verzilverd' kan worden, verdient nog wel enige aandacht.

Afspraken

Terugkijkend op de concept-notitie van de NOB zijn de 6 punten naar tevredenheid behandeld. De concept-notitie ligt nog wel bij het ministerie. De vraag is wat de status van de concept-notitie nog is. [5.1.2e] geeft aan dat na goed overleg de mogelijke misverstanden zijn opgelost. Hij koppelt dit terug aan het ministerie.

De afspraak wordt gemaakt om 1 gezamenlijk stuk te maken met de uitgangspunten voor de verdere samenwerking. [5.1.2e] gaat hiervoor een 1^e aanzet doen. Over 2 weken volgt een gezamenlijke bespreking.

5.1.2e
5.1.2e
5.1.2e

5.1.2e
5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e

Dubbel met document ID 1221321.

5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e

Dubbel met document ID 1221594

Impressie van de bespreking NOB / Belastingdienst over HT FD

Datum: 9 februari 2022

Aanwezig via Webex

NOB: [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e], en [5.1.2e]
Belastingdienst: [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e] en [5.1.2e]
[5.1.2e]

De NOB heeft een notitie 'Uitgangspunten koepelconvenant NOB' gemaakt. Iedereen heeft deze notitie ontvangen. Wellicht is de indruk gewekt dat deze notitie een intentie verklaring is. Nogmaals wordt aangegeven dat dit niet de bedoeling was, omdat ook de leden van de NOB nog geraadpleegd worden. Voor de Belastingdienst geldt daarnaast dat intern nog niet in alle details afstemming heeft plaatsgevonden

Bespreekpunten over de notitie:

1 Inleiding

In de tekst is het volgende opgenomen: "Een koepelconvenant tussen de Belastingdienst en de NOB zal vooral in het belang zijn van kleine(re) NOB-kantoren die toegang tot HT FD willen voor hun klanten (niet zijnde de 'top 100' of de groep daaronder ('grote controleplichtigen' ex Boek 2:397 BW)). Grotere kantoren worden in de praktijk, in tegenstelling tot kleine(re) kantoren, rechtstreeks in de gelegenheid gesteld zelf een FD-convenant aan te gaan met de Belastingdienst." De toevoeging over Boek 2 BW kan tot verwarring leiden.

2.1 Convenant voor niveau fiscaliteit

5.1.2e vraagt zich af of het wenselijk is om een convenant aan te gaan voor uitsluitend het niveau fiscaliteit. Wellicht doe je hier leden mee tekort. Wellicht is het niet nodig om dit vast te leggen in het convenant. Bij het aanmelden van een klant moet de FD vastleggen welk niveau van toezicht passend is bij de omvang en de diepgang van het werk dat de FD verricht.

5.1.2e ligt toe dat de NOB niet meer verantwoordelijkheid kan dragen dan dit niveau.

5.1.2e gaat onderzoeken of dit ten uiting moet komen in het koepelconvenant of in het fiscaal dienstverlenersconvenant.

2.2.1 Kwaliteitsborging en toezicht door de NOB

Dit stuk sluit af met: "Indien onderstaande middelen voor kwaliteitsborging en toezicht door de NOB door de Belastingdienst als onvoldoende worden ervaren, dient de Belastingdienst zelf haar toezicht uit te breiden." 5.1.2e geeft aan dat dit onderdeel van de bespreking is geweest, maar dat niet is afgesproken dat de Belastingdienst de eventuele hiaten in het toezicht op leden gaat repareren. Er moet precies worden onderzocht in hoeverre dat een rol kan zijn voor de Belastingdienst en of dit het gelijke speelveld met andere organisaties van fiscaal dienstverleners verstoort.

De vraag is allereerst of aanvullend toezicht op de FD's nog wel nodig is gezien de wijze waarop de NOB voornemens is het monitoren van leden in te richten.

Hoe het nu verwoord is, is het te stellig. Het is voor de NOB wel belangrijk dat hiervoor iets wordt opgenomen. De Belastingdienst doet een tekstvoorstel.

2.2.5 Wwft

Graag aan de tekst toevoegen dat toezicht wordt gehouden door het bureau financieel toezicht op de Wwft.

2.2.7 De NOB ontwikkelt voor leden die deelnemen aan HT FD een framework voor het proces dat leidt tot de totstandkoming van een aanvaardbare aangifte

In de tekst staat: "De NOB zal het framework ontwikkelen en ter instemming voorleggen aan de Belastingdienst". Het framework is verantwoordelijkheid van de NOB.

Er zal sprake zijn van een verkenning door de Belastingdienst van het kwaliteitsstelsel / framework van de NOB. Het doel van deze verkenning is zicht krijgen op de inrichting van het kwaliteitsstelsel van de koepelorganisatie in het algemeen en meer specifiek van de in de leidraad benoemde ijkpunten. Er is geen sprake van een goedkeuring van de kwaliteitsstelsel / framework. Dat is akkoord voor de NOB. Zij willen het voorleggen en bespreken.

Uiteraard is er ook ruimte om het in ontwikkeling zijnde framework tussentijds te bespreken met de Belastingdienst.

2.4 De Belastingdienst is verantwoordelijk voor toezicht op de aangifte

Er is geen steekproef per aangesloten koepel. De Belastingdienst doet een tekstvoorstel voor deze paragraaf.

3 Geheimhouding

De monitoring door de NOB is een procedurele review om te kijken of het kwaliteitssysteem (framework / code of conduct) en de daarbij behorende procedures zijn toegepast. Het is de vraag of monitoring ook voldoende kan zijn als er geen daadwerkelijke dossiercontrole plaatsvindt. Het is in ieder geval niet voorgeschreven dat bij die monitoring de juistheid van aangiftes wordt beoordeeld. Het vaststellen of een aangifte goed genoeg is (aanvaardbaar) doet de Belastingdienst steekproefsgewijs. In de steekproef kunnen ook dossiers vallen die deelnemen aan het HT FD.

De NOB doet een tekstvoorstel.

4 Aandachtspunt: kantoren zonder aangiftepraktijk

§ 1.2 wil liever een mogelijke discussie over gelijkheidsbeginsel hier niet benoemen. De Belastingdienst wil, net als de NOB, vooraf vastgestelde kwaliteit van fiscaal dienstverleners waarderen. Ook voor FD's die geen aangifte praktijk hebben en daardoor niet -rechtstreeks- kunnen deelnemen aan HT FD. We zullen gezamenlijk met de NOB en andere organisaties van fiscaal dienstverleners onderzoeken welke mogelijkheden er nog zijn. De Belastingdienst doet tekstvoorstel.

5 Aandachtspunt: meerwaarde.

Dit punt moet opgepakt worden in samenwerking met partijen die in een convenant hebben. De Belastingdienst wil dit punt graag oppakken, maar dit moet in gezamenlijkheid. Dit punt wordt neergelegd bij het Beconoverleg of een subset van het beconoverleg.

Afspraken:

Uiterlijk 3 maart worden de tekstvoorstellen gedeeld. Op 10 maart is een nieuwe bespreking.

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e

Buiten verzoek

5.1.2e 5.1.2e

5.1.2e

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Op 25 jan. 2022 19:43:03, schreef 5.1.2e @nob.net:

From: 5.1.2e @nob.net
To: 5.1.2e @belastingdienst.nl, 5.1.2e @belastingdienst.nl, 5.1.2e @belastingdienst.nl
Cc: 5.1.2e @ft-advocaten.nl, 5.1.2e @pwc.com, 5.1.2e @nob.net
Date: 25 jan. 2022, 19:43:03
Subject: verslag overleg Belastingdienst - NOB over een aantal formeelrechtelijke aspecten van het HT FD.

[EXTERNE E-MAIL] Dit bericht is afkomstig van een externe afzender. Wees voorzichtig met het openen van linkjes en bijlagen.

Beste 5.1.2e

Ten behoeve van de interne terugkoppeling over ons gesprek op 14 januari jl. had ik een kort verslag gemaakt. Uiteindelijk leek het ons handig dit ook met jullie te delen. Bij deze. Ik begreep van 5.1.2e dat van het overleg van de andere subgroep een verslag zou worden gemaakt door een van jullie collega's. Wij hebben dat nog niet ontvangen. Weten jullie of dat verslag al gemaakt is en of wij dan nog kunnen verwachten voor ons overleg morgenmiddag?

Als jullie ten aanzien van onderstaand verslag nog vragen, opmerkingen of aanvullingen hebben horen we dat uiteraard graag.

Overleg Belastingdienst – NOB op 14 januari jl. over een aantal formeelrechtelijke aspecten van het HT FD

Belastingdienst: 5.1.2e

NOB: 5.1.2e

Tijdens het overleg hebben we van gedachten gewisseld over de geheimhouding. Daarna is ook nog even kort stil gestaan bij het beleid van de Belastingdienst bij niet functionerende kantoren/leden in het HT FD. In de vlak voor het overleg verstuurd agenda gaf 5.1.2e aan het ook graag te willen hebben over de toegang tot HT FD (via een koepelorganisatie of individueel). Ten aanzien van dat onderwerp hebben wij aangegeven dat, hoewel er misschien formeelrechtelijke aspecten zijn, dat meer iets is voor het gesprek in breder verband op 26 januari waarin we het over de meer principiële bezwaren van de NOB tegen het HT FD zoals dat nu is vorm gegeven zullen hebben.

Het was wat ons betreft een nuttig gesprek. Met betrekking tot de **geheimhouding** heeft 5.1.2e denk ik goed kunnen uitleggen waar het bezwaar zit. Door de kop van het stukje over de geheimhouding in onze notitie “HT FD mist een wettelijke basis” was de indruk ontstaan dat de NOB het HT FD volledig bij wet geregeld zou willen hebben. We hebben aangegeven dat de kop niet helemaal de lading van het betreffende punt dekt en dat de toevoeging “die doorbreking van de contractuele geheimhoudingsplicht van de belastingadviseur rechtvaardigt” beter was geweest. Opgemerkt moet worden dat lezing van de betreffende paragraaf volgens ons die indruk niet kon wekken, maar dat terzijde.

5.1.2e heeft de achtergrond bij de verplichting tot geheimhouding van NOB-leden toegelicht; dat dit voorkomt uit contractuele afspraken tussen belastingadviseurs en hun cliënten maar ook is vastgelegd in de beroeps- en gedragsregels. Vanuit de Belastingdienst werd de conclusie getrokken dat dit dus eigenlijk een probleem is van de beroepsgroep en dat de Belastingdienst daarop geen invloed kan uitoefenen met een wettelijke regeling op grond waarvan de geheimhouding kan worden doorbroken. De geheimhoudingsplicht in de Code of Conduct bepaalt nu dat deze alleen kan worden doorbroken op basis van een op de belastingadviseur rustende wettelijke verplichting. Wij hebben aangegeven dat de oplossing inderdaad bij de NOB en NOB-leden zou kunnen liggen in de contractuele verhouding tussen belastingadviseur – client en/of in een aanpassing van de beroeps- en gedragsregels. Overwogen kan worden om daarin op te nemen dat de geheimhouding ook doorbroken kan worden op basis van daarover gemaakt afspraken met betrekking tot HT. We hebben echter ook aangegeven dat de oplossing wellicht bij de beroepsgroep ligt maar dat de Belastingdienst niet zomaar aan dit aspect voorbij kan gaan. Het speelt namelijk niet alleen bij de NOB maar ook bij andere koepelorganisaties.

Verder vroeg 5.1.2e zich af of het eigenlijk echt nodig is dat de geheimhouding doorbroken wordt. Al brainstormend kwamen we gezamenlijk tot de conclusie dat, met de visie die de Belastingdienst heeft op de wijze waarop het toezicht door de koepel moet worden uitgeoefend, een vorm van dossierreview door de NOB vereist is. Om dat te kunnen doen is inderdaad doorbreking van de geheimhouding nodig. Tenzij dossiers van tevoren volledig worden geanonimiseerd maar dat lijkt praktisch niet echt uitvoerbaar.

Conclusie m.b.t. geheimhouding: mocht de NOB besluiten een koepelconvenant te sluiten waarbij cliëntinformatie door de belastingadviseur moet worden gedeeld met de koepel, moet voor doorbreking van de geheimhouding een voorziening worden getroffen in de beroeps- en gedragsregels van de NOB en moet daar aandacht aan worden besteed in de contractuele afspraken tussen belastingadviseur en client. De belastingdienst ziet voor zichzelf geen rol in een oplossing.

Verder is gesproken over **het beleid van de Belastingdienst naar niet functionerende leden/kantoren en de eventuele rol van de NOB daarin**. Wij hebben begrepen dat de Belastingdienst daarin slechts een heel beperkte rol ziet weggelegd voor de NOB. Dit komt met name door de verplichting tot geheimhouding van de Belastingdienst. Indien een kantoor of een belastingadviseur niet voldoet aan de kwaliteitseisen die door de Belastingdienst en door de koepel worden gesteld om te kunnen deelnemen aan het HT FD is de Belastingdienst niet vrij dit met de NOB te delen. Daaruit vloeit voort dat de Belastingdienst dan ook niet van de NOB kan verwachten consequenties te verbinden aan het niet voldoen aan deze kwaliteitseisen door de belastingadviseur.

Van de NOB wordt verwacht dat zij bepaalde kwaliteitseisen stellen aan leden/kantoren die willen deelnemen aan HT FD en door middel van reviews op toezien dat aan deze kwaliteitseisen wordt voldaan. Indien de Belastingdienst constateert dat een deelnemend kantoor daar structureel niet aan voldoet en dat dat voortkomt uit tekortkomingen in de kwaliteitseisen die door de NOB worden gesteld, zullen zijn in algemene zin aan de NOB vragen meer aandacht te besteden aan die aspecten. De Belastingdienst ziet de oplossing van tekortkomingen bij de kantoren vooral in de zogenaamde ‘leercirkels’ (gesprekken waarin aan kantoren feedback wordt gegeven over eventuele tekortkomingen en verbeterpunten).

5.1.2e heeft verder zijn zorgen uitgesproken over de inzet van het boeteinstrumentarium in het HT FD. Kan deelname aan het HT FD een verzwarende omstandigheid zijn bij het niet voldoen aan de verplichtingen (voor zowel de client als de belastingadviseur) en bestaat de mogelijkheid dat deze middelen ook worden ingezet tegen de NOB? Dat laatste is volgens de BD niet het geval.

Voor wat betreft het opleggen van boetes aan de belastingplichtigen en hun adviseurs geeft de BD aan dat deelname aan HT naar beide kanten kan uitwerken. Het kan een strafverzwarende omstandigheid zijn als een belastingplichtige of zijn adviseur deelname aan het HT misbruikt om aan bepaalde zaken te doen die niet door de beugel kunnen. Anderzijds geeft de BD aan dat deelname aan de leercirkels (dus laten zien dat je je verbetert als er onregelmatigheden worden geconstateerd) een verzachtende omstandigheid kan zijn in de overweging of tot oplegging van een boete wordt overgegaan.

We kwamen aan het eind van het gesprek tot de conclusie dat voor wat betreft de geheimhouding de onduidelijkheden voor de Belastingdienst zijn opgehelderd. We waren het erover eens dat het beleid van de Belastingdienst naar niet functionerende leden/kantoren en de eventuele rol van de NOB daarin nog wel moet worden doorgesproken. Omdat het daarbij echter niet alleen om formeelrechtelijke aspecten gaat maar dit onderwerp ook samenhangt met de andere principiële bezwaren van de NOB, is besproken dat hierover in het overleg op 26 januari zal worden afgestemd hoe daar een verder gevolg aan kan worden gegeven.

Met vriendelijke groet,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

5.1.2e

Postbus 2977
1000 CZ Amsterdam
T:
F:
E: @nob.net
I: www.nob.net

Kvk nr. NOB: [40531315](#)
Kvk nr. SOB: [41205626](#)
[routebeschrijving](#)

Will u door ons op de hoogte worden gehouden? Abonneer u dan op (één van) onze nieuwsbrieven via <https://www.nob.net/nieuwsbrieven>.

 [denk aan het milieu voor u besluit deze e-mail te printen](#)

=====
De informatie verzonden in dit e-mailbericht is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs, niet toegestaan. De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mailbericht, noch voor tijdige ontvangst daarvan. De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs kan niet garanderen dat een verzonden e-mailbericht vrij is van virussen, noch dat e-mailberichten worden overgebracht zonder inbreuk of tussenkomst van onbevoegde derden.
Indien bovenstaand e-mailbericht niet aan u is gericht, verzoeken wij u vriendelijk doch dringend het e-mailbericht te retourneren aan de verzender en het origineel en eventuele kopieën te verwijderen en te vernietigen.

=====
The information contained in this communication is confidential and is intended solely for the use of the individual or entity to whom it is addressed. You should not copy, disclose or distribute this communication without the authority of the Dutch Association of Tax Advisers. The Dutch Association of Tax Advisers is neither liable for the proper and complete transmission of the information contained in this communication nor for any delay in its receipt. The Dutch Association of Tax Advisers does not guarantee that the integrity of this communication has been maintained nor that the communication is free of viruses, interceptions or interference.
If you are not the intended recipient of this communication please return the communication to the sender and delete and destroy all copies.

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.
Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.
This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Buiten verzoek

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Van: 5.1.2e
Aan: 5.1.2e@belastingdienst.nl, 5.1.2e@belastingdienst.nl, 5.1.2e@belastingdienst.nl, 5.1.2e@nl.gt.com, 5.1.2e@belastingdienst.nl, 5.1.2e@belastingdienst.nl, 5.1.2e@belastingdienst.nl, 5.1.2e@belastingdienst.nl, 5.1.2e@belastingdienst.nl, 5.1.2e@belastingdienst.nl
Datum: 10-03-2022 13:04
Onderwerp: Notitie versie ter bespreking voor 14 maart a.s.

[EXTERNE E-MAIL] Dit bericht is afkomstig van een externe afzender. Wees voorzichtig met het openen van linkjes en bijlagen.

Beste allemaal,

In vervolg op de e-mails hieronder en ten behoeve van de bespreking van 14 maart a.s., hierbij de notitie met daarin de aanvullingen van zowel de Belastingdienst als de NOB.

Vriendelijke groet,

5.1.2e

Van: 5.1.2e
Verzonden: dinsdag 8 maart 2022 12:03
Aan: 5.1.2e@belastingdienst.nl
CC: 5.1.2e@belastingdienst.nl; 5.1.2e@belastingdienst.nl; 5.1.2e@nl.gt.com; 5.1.2e@belastingdienst.nl; 5.1.2e@belastingdienst.nl; 5.1.2e@belastingdienst.nl
Onderwerp: RE: Betr: Gesprek NOB 09022022

Beste 5.1.2e

Dank voor de notitie met aanvullingen.

Wij zullen naar verwachting tegen het einde van de week de notitie aan jullie sturen met daarin zowel jullie suggesties voor aanvullingen als die van ons.

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e @belastingdienst.nl <5.1.2.e @belastingdienst.nl>

Verzonden: maandag 7 maart 2022 22:17

Aan: 5.1.2.e @belastingdienst.nl; 5.1.2.e @nob.net; 5.1.2.e
<5.1.2.e @nob.net>; 5.1.2.e @ft-advocaten.nl; 5.1.2.e @pwc.com; 5.1.2.e
5.1.2.e @pwc.com; 5.1.2.e @belastingdienst.nl; 5.1.2.e @nob.net;
5.1.2.e @nl.gt.com; 5.1.2.e @nob.net; 5.1.2.e @belastingdienst.nl; 5.1.2.e
<5.1.2.e @deloitte.nl>; 5.1.2.e @asjesbisseling.nl; 5.1.2.e @belastingdienst.nl;
5.1.2.e @belastingdienst.nl

Onderwerp: Betr: Gesprek NOB 09022022

[EXTERNE EMAIL] Let op: deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Open geen linkjes of bijlagen, tenzij je de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Allen,

Bijgaand de suggesties voor aanvullingen op de notitie van de NOB.
(See attached file: Notitie Uitgangspunten koepelconvenant NOB aanv 0.2.docx)

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Kenniscentrum fiscaal dienstverleners

Belastingdienst/MKB afdeling klantbehandeling
Bezoek adres: Orteliuslaan 1000, 3528 BD Utrecht
Postbus 18500, 3501 CM Utrecht

M: 5.1.2.e

5.1.2.e @belastingdienst.nl

secretaresse: 5.1.2.e T 5.1.2.e

5.1.2.e --15-02-2022 11:06:48--Allen, Hierbij het impressie verslag van de bespreking NOB / Belastingdienst over HT FD van 9 febru

Van: 5.1.2.e /MKB/BLD

Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e

Cc: 5.1.2.e /MKB/BLD@Belastingdienst, 5.1.2.e /MKB/BLD@Belastingdienst, 5.1.2.e

5.1.2.e /GO/BLD@Belastingdienst, 5.1.2.e /CD-VT/BLD@Belastingdienst, 5.1.2.e

5.1.2.e /CD-VT/BLD@Belastingdienst

Datum: 15-02-2022 11:06

Onderwerp: Gesprek NOB 09022022

Allen,

Hierbij het impressie verslag van de bespreking NOB / Belastingdienst over HT FD van 9 februari 2022.

Afspraken

Tijdens de bespreking is afgesproken dat een aantal personen tekstvoorstellen zouden maken. Uiterlijk 3 maart worden de tekstvoorstellen gedeeld. Op 10 maart is een nieuwe bespreking.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Kenniscentrum FD
Portefeuille RB

Belastingdienst Kantoor Utrecht
Orteliuslaan 1000 | 3528 BD Utrecht
Postbus 18500 | 3501 CM Utrecht

M 5.1.2e
@ 5.1.2e @belastingdienst.nl

[bijlage "Gesprek NOB 09022022.docx" is verwijderd door 5.1.2e MKB/BLD]

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

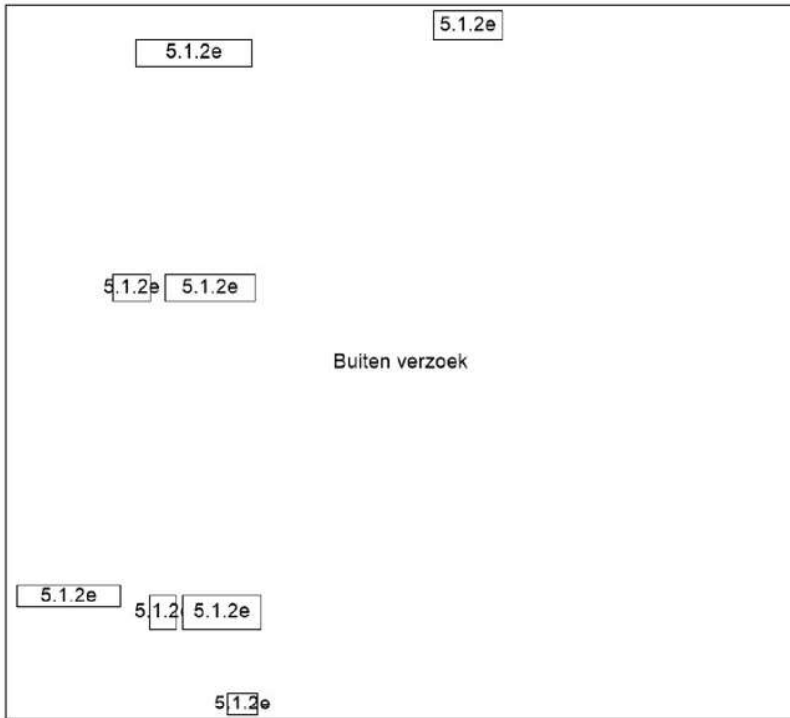
This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender. (See attached file: *Notitie Uitgangspunten koepelconvenant tekstvoorstellen NOB BD tbv 14 maart 2022.docx*)

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

Van: [5.1.2e]
Aan: [5.1.2e@belastingdienst.nl], [5.1.2e@belastingdienst.nl]
Cc: [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e (NL)], [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e], [5.1.2e]
Datum: 08-02-2022 16:59
Onderwerp: RE: notitie uitgangspunten koepelconvenant NOB

[EXTERNE E-MAIL] Dit bericht is afkomstig van een externe afzender. Wees voorzichtig met het openen van linkjes en bijlagen.

Beste [5.1.2e], beste [5.1.2e]

Mede namens [5.1.2e] kom ik graag nog even terug op de notitie die ik jullie gisteren toezond. Bij nalezing van de notitie stelden wij vast dat deze wellicht al als een intentieovereenkomst kan worden gelezen. Hoewel wij dit in ons vorig overleg al wel met jullie hebben besproken willen we toch graag nog benadrukken dat de notitie niet als zodanig is bedoeld. Het moet worden gelezen als de basis voor de gezamenlijke vaststelling van de uitgangspunten die mogelijk nog verder moeten worden ingevuld, uitgewerkt of verduidelijkt (door beide kanten) om uiteindelijk te komen tot een intentieverklaring. Na gezamenlijke vaststelling van deze uitgangspunten moeten deze nog formeel geaccordeerd worden door het Algemeen Bestuur van de NOB en, naar wij aannemen, ook door de dienstleiding van de Belastingdienst.

Graag geef ik nog mee dat met name het punt van de meerwaarde HT FD onder de achterban van NOB-leden toch wel een belangrijk aandachtspunt blijkt te zijn. Dit blijkt onder andere uit de gesprekken met het bestuur, een aantal kantoren en de recent uitgevoerde enquête onder NOB- en RB-leden. Er zal meer aandacht moeten worden besteed aan het duidelijk maken van de meerwaarde van een koepelconvenant voor zowel de leden als de NOB. De voordelen zullen ook expliciet moeten worden vastgelegd in de intentieverklaring.

Graag lichten we een en ander morgen verder toe.

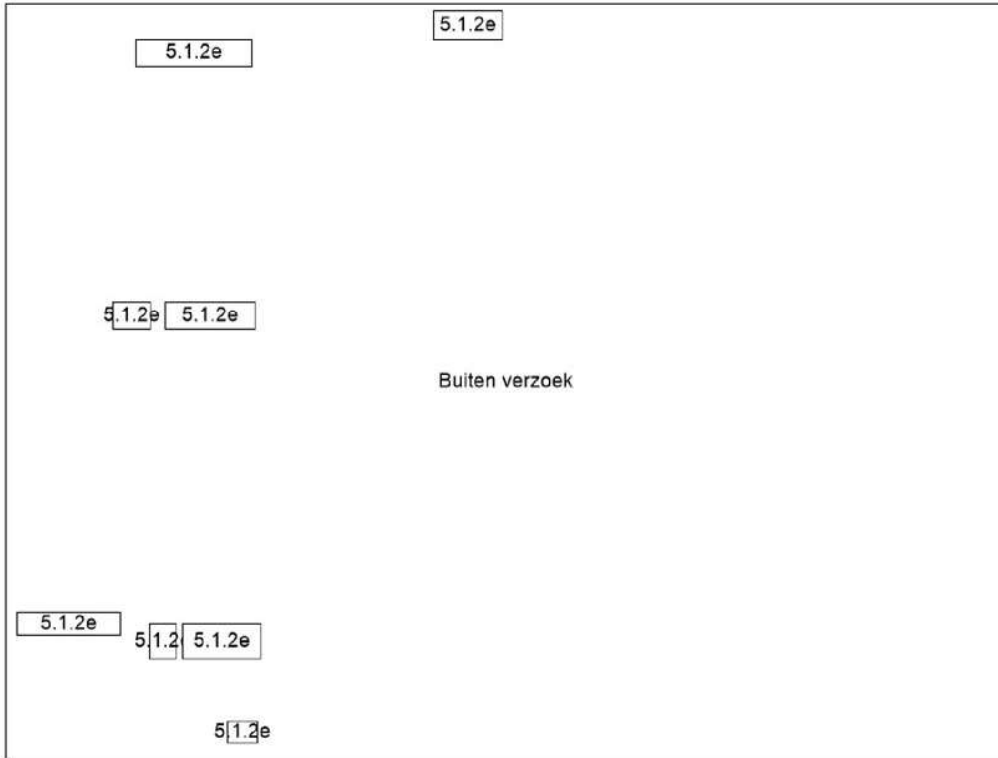
Met vriendelijke groet,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

[5.1.2e]

telefoon:

Dubbel met ID: 1221313

Dubbel met ID: 1221313

Van: [5.1.2e]
Aan: [5.1.2e@belastingdienst.nl], [5.1.2e@belastingdienst.nl]
Cc: [5.1.2e], [5.1.2e]
Datum: 07-02-2022 20.07
Onderwerp: notitie uitgangspunten koepelconvenant NOB

[EXTERNE E-MAIL] Dit bericht is afkomstig van een externe afzender. Wees voorzichtig met het openen van linkjes en bijlagen.

Beste [5.1.2e], best [5.1.2e]

Zoals toegezegd hierbij de beloofde notitie met daarin de besproken uitgangspunten voor een koepelconvenant voor de NOB. Mag ik jullie vragen de notitie onder betrokkenen bij de Belastingdienst te circuleren?

Mochten jullie nog opmerkingen, vragen of aanvullingen hebben dan kunnen we die uiteraard woensdag tijdens het geplande overleg bespreken.

Met vriendelijke groet,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

[5.1.2e]

de Muiderpoort
Sarphatistraat 500
Postbus 2977
1000 CZ Amsterdam

T: [5.1.2e]
F: [5.1.2e]
E: [5.1.2e@nob.net]

I: www.nob.net

Kvk nr. NOB: 40531315

Kvk nr. SOB: 41205626

[routebeschrijving](#)

Will u door ons op de hoogte worden gehouden? Abonneer u dan op (één van) onze nieuwsbrieven via <https://www.nob.net/nieuwsbrieven>.

 denk aan het milieu voor u besluit deze e-mail te printen

=====
De informatie verzonden in dit e-mailbericht is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs, niet toegestaan. De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mailbericht, noch voor tijdige ontvangst daarvan. De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs kan niet garanderen dat een verzonden e-mailbericht vrij is van virussen, noch dat e-mailberichten worden overgebracht zonder inbreuk of tussenkomst van onbevoegde derden.

Indien bovenstaand e-mailbericht niet aan u is gericht, verzoeken wij u vriendelijk doch dringend het e-mailbericht te retourneren aan de verzender en het origineel en eventuele kopieën te verwijderen en te vernietigen.

=====
The information contained in this communication is confidential and is intended solely for the use of the individual or entity to whom it is addressed. You should not copy, disclose or distribute this communication without the authority of the Dutch Association of Tax Advisers. The Dutch Association of Tax Advisers is neither liable for the proper and complete transmission of the information contained in this communication nor for any delay in its receipt. The Dutch Association of Tax Advisers does not guarantee that the integrity of this communication has been maintained nor that the communication is free of viruses, interceptions or interference.

If you are not the intended recipient of this communication please return the communication to the sender and delete and destroy all copies.

=====
(See attached file: Notitie Uitgangspunten koepelconvenant NOB.pdf)

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

Aan : Belastingdienst
Van : de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs
Datum : 7 februari 2022
Betreft : Uitgangspunten koepelconvenant NOB

---

1. Inleiding

Sinds vorig jaar zijn de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB) en de Belastingdienst in gesprek over het doorontwikkelde Horizontaal Toezicht voor Fiscaal Dienstverleners (HT FD) en de vraag of de NOB ten behoeve van haar leden een koepelconvenant zal sluiten. De zorgen en bezwaren van fundamentele aard die de NOB in een conceptmemo heeft geuit zijn inmiddels naar tevredenheid van zowel de Belastingdienst en de NOB besproken en voor beide organisaties voldoende inzichtelijk.

Een koepelconvenant tussen de Belastingdienst en de NOB zal vooral in het belang zijn van kleine(re) NOB-kantoren die toegang tot HT FD willen voor hun klanten (niet zijnde de 'top 100' of de groep daaronder ('grote controleplichtigen' ex Boek 2:397 BW)). Grotere kantoren worden in de praktijk, in tegenstelling tot kleine(re) kantoren, rechtstreeks in de gelegenheid gesteld zelf een FD-convenant aan te gaan met de Belastingdienst. In het belang van de kleine(re) kantoren en hun cliënten acht de NOB deelname aan HT FD dan ook opportuun.

In het laatste overleg van 26 januari zijn de uitgangspunten besproken waaronder de NOB een koepelconvenant zou kunnen aangaan. In dit document worden deze uitgangspunten vastgelegd en spreken de Belastingdienst en de NOB de intentie uit om deze uitgangspunten verder uit te werken om te komen tot een koepelconvenant.

2. Uitgangspunten

2.1 Convenant voor niveau fiscaliteit

HT FD is gedifferentieerd naar drie niveaus: niveau fiscaliteit, niveau juistheid en niveau volledigheid. De keuze voor het niveau is afhankelijk van de omvang en de diepgang van de verrichte werkzaamheden. De NOB meent dat de aard van de werkzaamheden van haar leden-belastingadviseurs over het algemeen met zich meebrengt dat niet kan worden voldaan aan de eisen die in de niveaus juistheid en volledigheid worden gesteld. De NOB wenst dan ook uitsluitend een koepelconvenant aan te gaan voor het niveau fiscaliteit.

2.2.1 Kwaliteitsborging en toezicht door de NOB

De Belastingdienst sluit koepelconvenanten met koepelorganisaties die een bijdrage leveren aan het kwaliteitssysteem van hun leden en kwaliteitseisen stelt aan leden. De koepelorganisatie dient te monitoren of de leden voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. Als een fiscaal dienstverlener lid is van een koepelorganisatie waarmee de Belastingdienst een convenant heeft gesloten, kan de fiscaal dienstverlener een convenant sluiten met de Belastingdienst op basis van het koepelconvenant.

De NOB stelt hoge eisen aan de kwaliteit van haar leden en hun beroepsuitoefening. Dat begint bij de opleidingsvereisten die toegang geven tot het lidmaatschap. Daarna wordt de kwaliteit onder meer gewaarborgd door de gedegen beroepsopleiding voor aspirant-leden, een programma permanente educatie, de jaarlijkse PE-verplichting die eraan bijdraagt dat leden hun vakkennis en de ontwikkelingen in hun vakgebied bijhouden, de in de Code of Conduct neergelegde beroeps- en gedragsregels en het tuchtrecht. De invulling van het begrip kwaliteit en de eisen die daaraan gesteld worden, evolueren permanent. Daarom neemt de NOB, onafhankelijk van de vraag of een koepelconvenant zal worden gesloten, een aantal aanvullende stappen in het ledentoezicht en de beroepsregels, die de vereniging in staat stelt de kwaliteit van de beroepsuitoefening nog verder te verstevigen. Zie voor een toelichting de notitie 'Evolutie ledentoezicht en Tax Governance Code'.

In het kader van HT FD wordt van de NOB als koepel verwacht dat bepaalde kwaliteitseisen worden gesteld aan leden en/of kantoren die willen deelnemen aan HT FD en dat de NOB erop toeziet dat aan deze kwaliteitseisen wordt voldaan. In het kader van deze kwaliteitsborging door de NOB en het toezicht daarop heeft de NOB de onderstaande kaders. Deze kaders worden in de komende periode, onder voorbehoud van instemming van de algemene ledenvergadering, verder uitgebreid.

Indien onderstaande middelen voor kwaliteitsborging en toezicht door de NOB door de Belastingdienst als onvoldoende worden ervaren, dient de Belastingdienst zelf haar toezicht uit te breiden.

2.2.2 Lidmaatschapsvereisten

Voorwaarde voor toelating tot het lidmaatschap is dat de fiscaal dienstverlener een universitaire opleiding op doctoraal of masterniveau heeft afgerond. Om de kwaliteit in de uitoefening van het beroep van belastingadviseur te kunnen waarborgen, wordt het werkzaam zijn en opgeleid worden in een NOB-omgeving van groot belang geacht. Daartoe is als toelatingseis opgenomen dat de belastingadviseur verbonden moet zijn aan een NOB-erkende belastingadviespraktijk.

2.2.3 Beroepsopleiding

Alle aspirant-leden volgen verplicht de driejarige, door de Stichting Opleiding Belastingadviseurs (SOB) georganiseerde postacademische Beroepsopleiding Belastingadviseurs. Het programma omvat in totaal 40 dagdelen (halve dagen) cursussen en trainingen en 40 dagdelen voorbereiding.

2.2.4 PE-verplichting en Programma Permanente Educatie

In het belang van een beroepsuitoefening op een kwalitatief hoogwaardig niveau zijn NOB-leden verplicht hun vakkennis en de ontwikkelingen op hun vakgebied en de beroepsuitoefening bij te houden zodat de kennis en vaardigheden die vereist zijn voor de uitoefening van het beroep actueel en op academisch niveau blijven. Daartoe hebben NOB-leden een PE-verplichting die inhoudt dat zij jaarlijks ten minste 20 uur moeten besteden aan permanente

educatie. In het kader van het Programma Permanente Educatie organiseert de SOB bijeenkomsten die kunnen worden gevolgd om aan de PE-verplichting te voldoen.

Om te benadrukken dat het bestuur naleving van de PE-verplichting essentieel vindt, is een sanctiebeleid geformuleerd dat naar het oordeel van het bestuur leden de gelegenheid geeft zich te corrigeren, maar dat ook recht doet aan de leden die wel aan de PE-verplichting hebben voldaan. Indien niet wordt voldaan aan de PE-verplichting kan een waarschuwing, een berisping, schorsing of ontzetting uit het lidmaatschap als maatregel worden opgelegd. Volgens de samenwerkingsregels zoals opgenomen in de statuten van de NOB (artikel 11 en 12 van de statuten) is het NOB-leden niet toegestaan samen te werken met belastingadviseurs die geen NOB-lid zijn. Een schorsing of ontzetting uit het lidmaatschap heeft dan ook tot gevolg dat (tijdelijk) niet mag worden samengewerkt met andere NOB-leden.

2.2.5 Wwft

Belastingadvieskantoren dienen over procedures te beschikken om de risico's op witwassen en terrorismefinanciering te beheersen. Dit risicobeleid dient voort te vloeien uit een risicoanalyse van de eigen organisatie, het eigen dienstverleningspakket en de eigen te onderscheiden cliënten(groepen). De NOB heeft een handreiking geschreven die kan dienen als hulpmiddel bij het schrijven van een dergelijk kantoorbeleid.

Met name kleinere kantoren beschikken niet altijd over een speciale compliance-afdeling waar leden met vragen over de Wwft terecht kunnen. Leden met vragen over de toepassing van de Wwft kunnen terecht bij de Servicedesk Wwft van de NOB.

De Wwft bepaalt dat kantoren hun medewerkers en dagelijks beleidsbepalers, voor zover relevant voor hun werkzaamheden, periodiek dienen op te leiden zodat zij in staat zijn een ongebruikelijke transactie te herkennen en een cliëntenonderzoek goed en volledig uit te voeren (artikel 35 Wwft). De NOB heeft gezamenlijk met de NBA een e-learningmodule ontwikkeld die in deze opleidingsverplichting voorziet. De NOB houdt echter geen actief toezicht op naleving van de Wwft en de Wwft e-learning is vanuit de NOB niet verplicht gesteld.

2.2.6 Code of Conduct

De NOB heeft een Code of Conduct met regels en normen over de wijze waarop de belastingadviseur zijn beroep uitoefent. Deze regels zien op verschillende aspecten van de dienstverlening zoals bijvoorbeeld de onafhankelijkheid tegenover cliënten, geheimhouding, het op peil houden van de vakbekwaamheid, de beroepsaansprakelijkheid en op financiële aspecten van de dienstverlening aan cliënten.

De bepalingen van de Code of Conduct zijn een voortdurend punt van aandacht waarbij steeds wordt bekeken of zij aanpassing behoeven. Mede als gevolg van de veranderende visie op de rol van de belastingadviseur, zowel in een bredere maatschappelijke context als bij de beroepsgroep zelf, zijn de beroeps- en gedragsregels de afgelopen jaren telkens aangescherpt.

In 2018 is in (de toelichting bij) de Code of Conduct al opgenomen dat een NOB-lid daar, waar redelijkerwijs nodig, ook de maatschappelijke aspecten in het overleg met zijn cliënten betreft.

Een voorbeeld daarvan kan zijn dat het NOB-lid met zijn cliënt standpunten van stakeholders over diens fiscale keuzes bespreekt.

2.2.7 De NOB ontwikkelt voor leden die deelnemen aan HT FD een framework voor het proces dat leidt tot de totstandkoming van een aanvaardbare aangifte.

Met het oog op het aangaan van het koepelconvenant zal de NOB voor haar leden en de aangesloten kantoren een framework ontwikkelen dat hen die deelnemen aan het HT FD richting geeft bij de inrichting van de werkprocessen die leiden tot het indienen van een aanvaardbare aangifte.

In de beroeps- en gedragsregels (de Code of Conduct) zal een koppeling worden gemaakt met dit framework zodat voor de kantoren die zich aanmelden voor HT FD deelname onderdeel wordt gemaakt van de naleving van de beroeps- en gedragsregels en het toezicht daarop.

De NOB zal het framework ontwikkelen en ter instemming voorleggen aan de Belastingdienst zodat, voordat het koepelconvenant wordt gesloten, duidelijk is waaraan het aangifteproces van NOB-leden die deelnemen aan HT FD moet voldoen.

2.2.8 Tuchtrect

De NOB heeft een eigen tuchtrechtspraak, waarin – als daar aanleiding voor is – de praktijkuitoefening van leden wordt getoetst aan de 'eer en waardigheid van het beroep'. De tuchtrechtspraak treedt in werking als cliënten (of anderen met een belang) ontevreden zijn over de dienstverlening door een NOB-lid en een klacht indienen bij de Raad van Tucht. De tuchtrechtspraak is geregeld in het Reglement Tuchtzaken en in de statuten van de NOB. De tuchtrechtspraak is in eerste instantie in handen van de Raad van Tucht. Tegen een uitspraak van de Raad van Tucht is beroep mogelijk bij de Raad van Beroep. De voorzitters, griffiers en externe leden van zowel de Raad van Tucht als de Raad van Beroep zijn geen lid van de NOB.

Klachten over gewone en aspirant-leden van de NOB kunnen worden ingediend door cliënten, andere personen (mits het hun belang betreft), NOB-leden, het NOB-bestuur, de toezichthouder ingevolge de Wwft en door de Directeur-Generaal van de Belastingdienst. Voor alle duidelijkheid: het is alleen mogelijk een klacht in te dienen tegen een individueel NOB-lid. Klachten tegen een kantoor zijn niet mogelijk.

2.2.9 Verdergaand toezicht door de NOB op haar leden

Er komt verdergaand ledentoezicht om de kwaliteit van de leden te kunnen bewaken en te beoordelen of belastingadviseurs integriteits- en kwaliteitswaarborgen en, waar relevant, maatschappelijke aspecten afdoende in hun advisering betrekken. Het toezicht ziet primair op de wijze van praktijkvoering en de daarop van toepassing zijnde beroepsregels en andere wet- en regelgeving betreffende het beroep van belastingadviseur.

Concreet worden de volgende stappen voorbereid:

- *Selfassessment gecombineerd met e-learning*

De eerste stap is een verplichte jaarlijkse selfassessment, gecombineerd met de eerdergenoemde e-learning beroeps- en gedragsregels. Dit om leden te ondersteunen hun werkzaamheden naar de geldende standaarden uit te voeren en te stimuleren om te reflecteren op hun eigen professionele handelen. Daarbij verklaart een lid dan dat hij deze regels toepast in de praktijk. Eventueel kunnen andere zaken zoals de PE-verplichting, de status van de beroepsaansprakelijkheidsverzekering, de kantoororganisatie en het werken in lijn met de Wwft en andere toepasselijke wet- en regelgeving daaraan worden toegevoegd.

- *Gestructureerd collegiaal overleg*

Een tweede stap betreft het invoeren van een verplicht gestructureerd collegiaal overleg. Daarin gaat men met elkaar van gedachten wisselen over verschillende aspecten van de praktijkvoering in relatie tot de beroeps- en gedragsregels. Veel NOB-leden nemen nu al deel aan een vorm van collegiaal overleg dat hen in staat stelt te reflecteren op keuzes die in de dagelijkse praktijk worden gemaakt.

Verplicht collegiaal overleg zou betekenen dat ook zelfstandig gevestigde belastingadviseurs, die dat nog niet hebben georganiseerd, al dan niet structureel moeten samenwerken met andere leden. Als alternatief worden door de NOB leden-counsels aangesteld die een aanspreekpunt voor andere leden worden op het gebied van kwesties rondom de beroepsregels. Met deze leden-counsels kunnen NOB-leden van gedachten wisselen over praktijkvraagstukken op het gebied van tax governance.

- *Peer review (steekproefsgewijs), cq ledentoezichtprogramma*

Op basis van een toezichtsprogramma wordt een (steekproefsgewijze) peer review ontwikkeld, danwel wordt een vorm van verplicht intercollegiaal overleg of intervisie ingesteld. Dit beperkt zich tot het voldoen aan de beroeps- en gedragsregels uit de Code of Conduct en ziet niet op de inhoud van fiscale advisering. Voor kleinere kantoren en zelfstandig gevestigde belastingadviseurs, gaat de NOB faciliteren dat men kan samenwerken met andere NOB-leden/kantoren. Er moet nog worden bepaald of er voor verschillende soorten leden verschillende soorten regels moeten gelden.

2.3 Leden zijn verantwoordelijk voor de inhoud en kwaliteit van aangifte

Er is overeenstemming dat de fiscaal dienstverleners (de NOB-leden) verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van de aangifte. De NOB ontwikkelt daarvoor het hiervoor beschreven framework.

2.4 De Belastingdienst is verantwoordelijk voor toezicht op de aangifte

De Belastingdienst is verantwoordelijk voor toezicht op de inhoud van de aangifte en de aanvaardbaarheid daarvan. Daartoe beoordeelt de Belastingdienst steekproefsgewijs of het framework leidt tot een aanvaardbare aangifte door NOB-leden. Door middel van de self assessment monitort de NOB het daadwerkelijk toepassen van het in het framework neergelegde kwaliteitssysteem door de leden die deelnemen aan HT FD.

Indien de Belastingdienst constateert dat een deelnemend kantoor daar structureel niet aan voldoet en dat dat voortkomt uit tekortkomingen in de kwaliteitseisen die door de NOB worden gesteld, zal de Belastingdienst in algemene zin aan de NOB vragen meer aandacht te besteden aan die aspecten. De Belastingdienst ziet de oplossing van tekortkomingen bij de kantoren vooral in de zogenaamde 'leercirkels' (gesprekken waarin aan kantoren feedback wordt gegeven over eventuele tekortkomingen en verbeterpunten).

3. Geheimhouding

NOB-leden hebben een verplichting tot geheimhouding. Deze verplichting komt voort uit contractuele afspraken tussen belastingadviseurs en hun cliënten maar is ook vastgelegd in de beroeps- en gedragsregels. De geheimhoudingsplicht in de Code of Conduct bepaalt dat deze alleen kan worden doorbroken op basis van een op de belastingadviseur rustende wettelijke verplichting. Mocht de geheimhouding in het kader van HT moeten worden doorbroken dan zou daarvoor een oplossing moeten worden gezocht in de contractuele verhouding tussen belastingadviseur – cliënt en/of in een aanpassing van de beroeps- en gedragsregels. Met voorschreven inrichting van HT FD waarbij de NOB geen toezicht houdt op de aanvaardbaarheid van de aangifte en er derhalve geen dossierreviews nodig zijn waarbij cliëntinformatie door de belastingadviseur moet worden gedeeld met de NOB, is doorbreking van de geheimhouding in dit kader niet langer aan de orde.

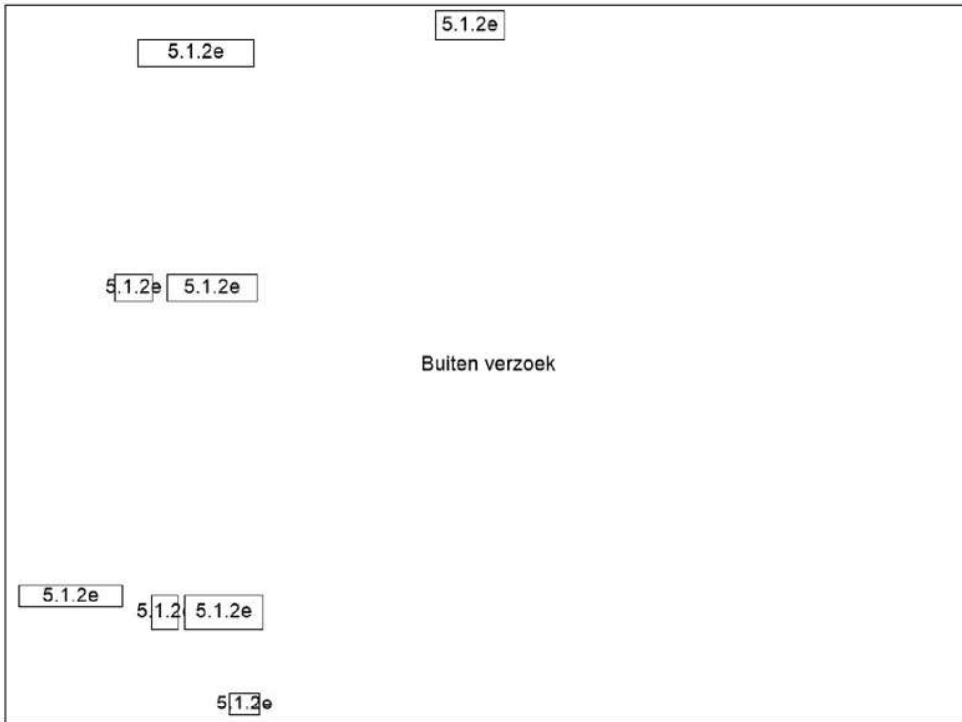
4. Aandachtspunt: kantoren zonder aangiftepraktijk

De Belastingdienst onderzoekt de mogelijkheden om kantoren zonder aangiftepraktijk ook te laten deelnemen aan HT FD. De NOB meent dat het in strijd is met het gelijkheidsbeginsel, en bovendien marktversturend zal werken, indien deze kantoren niet in aanmerking zouden komen voor bepaalde serviceniveaus van de Belastingdienst, zoals de voordelen die in de Leidraad worden genoemd.

5. Aandachtspunt: meerwaarde

De Belastingdienst erkent dat de voordelen van HT FD in de markt soms onvoldoende duidelijk zijn en zal daar in de communicatie over HT FD meer aandacht aan besteden.

Ondertekening

Van: 5.1.2e
Aan: 5.1.2e@belastingdienst.nl
Cc: 5.1.2e, 5.1.2e (NL), 5.1.2e, 5.1.2e@belastingdienst.nl, 5.1.2e@belastingdienst.nl, 5.1.2e@belastingdienst.nl
Datum: 12-01-2022 12:13
Onderwerp: Re: NOB-Bdienst Subgroep 2: Toezicht werkprocessen en rollen

[EXTERNE E-MAIL] Dit bericht is afkomstig van een externe afzender. Wees voorzichtig met het openen van linkjes en bijlagen.

Geachte 5.1.2e, Beste 5.1.2e

Dank voor het toezenden van de agenda. Zonder dit nader te hebben afgestemd met onze leden van de groep denk ik te kunnen zeggen dat de agenda voldoende houvast biedt om te kunnen bespreken wat we nodig en nuttig achten.

Tot vrijdag.
Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Dank voor

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 12 jan. 2022 om 09:35 heeft 5.1.2e@belastingdienst.nl het volgende geschreven:

[EXTERNE EMAIL] Let op: deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Open geen linkjes of bijlagen, tenzij je de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Allen,

Aanstaande vrijdag hebben wij een overleg over de samenwerking met de NOB in het bijzonder ten aanzien van de kwaliteit die de leden van de NOB toevoegen al dan niet binnen horizontaal toezicht fiscaal dienstverleners (HT FD).

Ik stel voor de volgende agenda voor:

1. Verkenning van de mogelijkheden die de NOB ziet voor het afsluiten van een koepelconvenant binnen de kaders van de huidige leidraad HT FD.
2. De verdeling van de verantwoordelijkheden tussen fiscaal dienstverleners, de NOB (of de koepelorganisaties) en de Belastingdienst.
3. De wijze waarop de Belastingdienst gebruik zou kunnen maken van de expertise van fiscaal dienstverleners buiten HT FD (en buiten een aangifte praktijk).

Graag zouden we de visie, wensen en eventuele randvoorwaarden van de NOB op dit terrein horen. Hierbij wordt opgemerkt dat gebruik maken van de expertise van FD's en daarmee mogelijke faciliteiten, niet exclusief kunnen gelden voor NOB leden. Bredere bespreking van dit onderwerp bijvoorbeeld in beconoverleg of HT-overleg, is wenselijk.

4. De meerwaarde van HT FD.

Graag hoor ik of u zich kunt vinden in dit agenda-voorstel

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Kenniscentrum fiscaal dienstverleners
Implementatie (d)HT FD

 Belastingdienst/MKB afdeling klantbehandeling
Bezoek adres: Orteliuslaan 1000, 3528 BD Utrecht
Postbus 18500, 3501 CM Utrecht

M:
@belastingdienst.nl
secretaresse: T

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

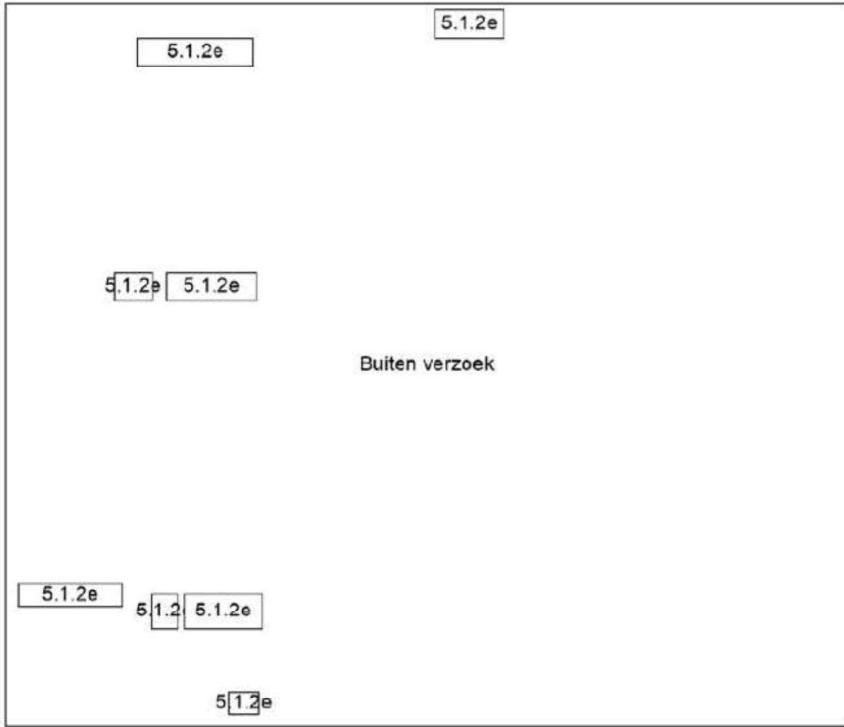
This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: "5.1.2e (NL)" <5.1.2e@pwc.com>
Aan: "5.1.2e" <5.1.2e@belastingdienst.nl>, "5.1.2e" <5.1.2e@belastingdienst.nl>, "5.1.2e" <5.1.2e@belastingdienst.nl>
Cc: 5.1.2e <5.1.2e@belastingdienst.nl>, 5.1.2e <5.1.2e@nob.net>, "5.1.2e" <5.1.2e@nob.net>
Datum: 03-11-2021 10:56
Onderwerp: HT FD/koepelconvenant NOB

[EXTERNE E-MAIL] Dit bericht is afkomstig van een externe afzender. Wees voorzichtig met het openen van linkjes en bijlagen.

Beste 5.1.2e en 5.1.2e

We hebben elkaar diverse malen gesproken over de mogelijke deelname van de NOB aan het HT FD via een koepelconvenant. Het laatste overleg was al weer enige tijd geleden. Het is jullie bekend dat de NOB een aantal fundamentele vragen heeft bij de invulling van een koepelconvenant en de rolverdeling tussen de Belastingdienst, de NOB en de aangesloten kantoren, de mogelijke impact op de marktordeening door de wijze waarop het HT FD nu wordt ingericht en ook de wijze waarop kantoren zonder aangiftepraktijk kunnen deelnemen in het HT FD. We hebben die fundamentele vragen en zorgen binnen de NOB uitvoerig besproken. Dat heeft geleid tot bijgaand concept-memo waarin we onze vragen en bezwaren uiteenzetten. We zouden dit memo graag op korte termijn met jullie willen bespreken. Het memo zullen we ook agenderen voor ons overleg met [5.1.2e], [5.1.2e] en [5.1.2e] op 29 november as. Ik zal dit memo daarom ook met hen delen.

Hartelijke groet

[5.1.2e]

[5.1.2e]
PwC [5.1.2e]
Telephone: [5.1.2e]
Email: [5.1.2e]@pwc.com
PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V.
Thomas R. Malthusstraat 5 | 1066 JR | P.O. Box 90358 | 1006 BJ | Amsterdam, The Netherlands
[5.1.2e] T: + [5.1.2e] | M: [5.1.2e] | E: [5.1.2e]@pwc.com

'PwC' is the brand under which PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (Chamber of Commerce 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (Chamber of Commerce 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (Chamber of Commerce 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (Chamber of Commerce 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (Chamber of Commerce 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (Chamber of Commerce 34180289) and other companies operate and provide services.

These services are governed by General Terms & Conditions ('algemene voorwaarden'), which include provisions regarding our liability. Purchases by these companies are governed by General Terms and Conditions of Purchase ('algemene inkoopvoorwaarden').

At www.pwc.nl more detailed information on these companies is available, including these General Terms and Conditions and the General Terms and Conditions of Purchase, which have also been filed at the Amsterdam Chamber of Commerce.

The contents of this e-mail and attachments, if any, is confidential and only intended for the person(s) to which it is addressed. If you receive this e-mail in error then we kindly request you to inform the sender thereof immediately, and to delete the e-mail and the attachments without printing, copying or distributing any of those.

The publication, copying whole or in part or use or dissemination in any other way of the e-mail and attachments by others than the intended person(s) is prohibited.

PwC cannot guarantee the security of electronic communication and is not liable for any negative consequence of the use of electronic communication, including but not limited to, damage as a result of in or non-complete delivery or delay in delivery of any e-mail; the text of the e-mail as sent is decisive. [bijlage "Notitie HT FD wm voor BD 03112021.pdf" is verwijderd door [5.1.2e]/MKB/BLD]

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e 5.1.2e

Buiten verzoek

5.1.2e 5.1.2 5.1.2e

5.1.2e

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted].e

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Van: [Redacted] 5.1.2.e
Aan: "5.1.2.e@belastingdienst.nl"
Cc: [Redacted] 5.1.2.e, [Redacted] 5.1.2.e
Datum: 14-10-2021 11:57
Onderwerp: Overleg 25 oktober a.s. bij de NOB inz. status NOB-verkenning koopconvenant niveau fiscaliteit

[EXTERNE E-MAIL] Dit bericht is afkomstig van een externe afzender. Wees voorzichtig met het openen van linkjes en bijlagen.

Beste [Redacted] 5.1.2.e
In vervolg op het laatste gesprek tussen de NOB en de Belastingdienst van 19 juli jl. omtrent HT FD, zouden wij jou, [Redacted] 5.1.2.e
[Redacted] 5.1.2.e en [Redacted] 5.1.2.e graag uitnodigen bij de NOB (een fysieke vergadering) in de week van 25 oktober a.s. waarbij

wij de status willen bespreken betreffende de NOB-verkenning van een koepelconvenant niveau fiscaliteit. Vanuit de NOB ligt het in de bedoeling om een beperkte afvaardiging vanuit onze Kerngroep Toezicht en Handhaving aan dit gesprek te laten deelnemen.

Na de zomer zouden we overigens vanuit de Belastingdienst nog vernemen hoe er binnen HT FD omgegaan zou kunnen worden met kantoren zonder aangiftepraktijk. Wellicht kan dat tijdens het gesprek ook nog aan bod komen.

Het zou fijn zijn als je spoedig, en *bij voorkeur deze week nog*, kunt laten weten of jullie hiervoor openstaan, zodat we kunnen starten met het plannen hiervan door onze wederzijdse secretariaten (resp.).

Vriendelijke groet,

Met vriendelijke groet,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

Om de week vrij op vrijdag

de Muiderpoort
Sarphatistraat 500
Postbus 2977
1000 CZ Amsterdam
E: @nob.net
I: www.nob.net
F:

Kvk nr. NOB: 40531315
Kvk nr. SOB: 41205626
[routebeschrijving](#)

Wilt u door ons op de hoogte worden gehouden? Abonneer u dan op (één van) onze nieuwsbrieven via <https://www.nob.net/nieuwsbrieven>.

 [denk aan het milieu voor u besluit deze e-mail te printen](#)

=====

De informatie verzonden in dit e-mailbericht is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Openbaarmaking, vernenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs, niet toegestaan. De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mailbericht, noch voor tijdige ontvangst daarvan. De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs kan niet garanderen dat een verzonden e-mailbericht vrij is van virussen, noch dat e-mailberichten worden overgebracht zonder inbreuk of tussenkomst van onbevoegde derden. Indien bovenstaand e-mailbericht niet aan u is gericht, verzoeken wij u vriendelijk doch dringend het e-mailbericht te retourneren aan de verzender en het origineel en eventuele kopieën te verwijderen en te vernietigen.

=====

The information contained in this communication is confidential and is intended solely for the use of the individual or entity to whom it is addressed. You should not copy, disclose or distribute this communication without the authority of the Dutch Association of Tax Advisers. The Dutch Association of Tax Advisers is neither liable for the proper and complete transmission of the information contained in this communication nor for any delay in its receipt. The Dutch Association of Tax Advisers does not guarantee that the integrity of this communication has been maintained nor that the communication is free of viruses, interceptions or interference.

If you are not the intended recipient of this communication please return the communication to the sender and delete and destroy all copies.

=====

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax and Customs Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Buiten verzoek

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Van: 5.1.2e MKB/BLD
Aan: 5.1.2e MKB/BLD@Belastingdienst
Cc: 5.1.2e CD-VT/BLD@Belastingdienst, 5.1.2e GO/BLD@Belastingdienst, 5.1.2e CD-VT/BLD@Belastingdienst, 5.1.2e
5.1.2e CD-VT/BLD@Belastingdienst, 5.1.2e MKB/BLD@Belastingdienst
Datum: 12-11-2021 12:42
Onderwerp: Betr. Betr: NOB

[Redacted]

[Redacted]

M [Redacted]

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e
5.1.2e
5.1.2e

5.1.2e
5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1 5.1.2e

Dubbel met document ID 1221325

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Dubbel met document ID 1221325

Impressie van de bespreking NOB / Belastingdienst over HT FD c.s.

Datum: 14 januari 2022

Aanwezig via Webex

NOB: , , , ,
Belastingdienst: , , ,

1. Verkenning van de mogelijkheden die de NOB ziet voor het afsluiten van een koepelconvenant binnen de kaders van de huidige leidraad HT FD.

De NOB schets de ontwikkeling. NOB stelt voor om een convenant te sluiten, waarbij zij willen vastleggen dat de deelnemers zich committeren aan een framework (handboek soldaat). Dat framework wordt ontwikkeld als onderdeel van de code of conduct. Periodiek doen de leden een self-assesment (comply or explain). Dat uitkomst van de self-assesment kan leiden tot (aanvullende) verplichtingen zoals het volgen van E-learning modules. Het self-assesment kan worden gedifferentieerd voor bijvoorbeeld bedrijfsfiscalisten, adviseurs en eventueel deelnemers aan HT FD.

Stapsgewijs kan het toezicht door de NOB worden uitgebreid allereerst met een bureau vaktechniek over gedrag- en beroepsregels (niet fiscaaltechnisch).

NOB ziet (vooralsnog) mogelijkheden voor HT op het niveau van fiscaliteit. Wellicht eerst framework ontwikkelen voor fiscaliteit.

Los van HT is er verplichte educatie en disciplinair toezicht. In de toekomst wellicht ook steekproef onderzoeken door de NOB. Daar zitten, volgens de NOB, wel nog wat haken en ogen aan zoals geheimhoudingsplicht.

Het beperken tot het niveau fiscaliteit is wellicht te beperkend, volgens de Belastingdienst, daar waar NOB leden, al dan niet via een derde partij, grip hebben op het administratieve dat vooraf gaat aan het opmaken van de aangifte.

2. De verdeling van de verantwoordelijkheden tussen fiscaal dienstverleners, de NOB (of de koepelorganisaties) en de Belastingdienst.

Er is overeenstemming dat de fiscaal dienstverleners (de leden) verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van de aangifte. De NOB zorgt voor een kwaliteitssysteem (opzet) en de Belastingdienst beoordeelt steekproefsgewijs of dat leidt tot een aanvaardbare aangiften (werking). Het is een goede ontwikkeling dat de NOB een begin maakt met toezicht op het daadwerkelijk toepassen van het kwaliteitssysteem. Desgevraagd geeft de NOB aan dat de Belastingdienst een rol zou moeten nemen als dat toezicht van de NOB door de Belastingdienst als onvoldoende wordt ervaren. De vragen of dat het geval is en of de Belastingdienst alsdan een rol wil nemen is, staat nog open.

3. De wijze waarop de Belastingdienst gebruik zou kunnen maken van de expertise van fiscaal dienstverleners buiten HT FD (en buiten een aangifte praktijk).

Het knelt, aldus de NOB, dat je geen serviceniveaus zijn voor leden die geen aangifte-praktijk hebben. De adviseur die geen aangifte indient zou, aldus de NOB, daarom worden uitgesloten. De Belastingdienst repliceert dat er geen sprake is van uitsluiting maar onvoldoende positieve voorinformatie zoals die er in HT FD wel is. Ook de Belastingdienst zoekt naar een weg om buiten HT FD en buiten de aangifte-praktijk gebruik te kunnen maken van de vooraf vastgestelde en te identificeren kwaliteit.

De NOB meent dat via het self-assesment specifieke kennis en vaardigheden duidelijk zouden kunnen worden. Daarmee zou eventueel het onderdeel kennis kunnen worden afgedekt (los van de vraag hoe de Belastingdienst dat zou kunnen herkennen). Resteert de vraag of de FD op de juiste wijze (samenwerkingsgericht en transparant) gebruik maakt van die kennis en of de klant ook voldoende transparant is (de bestendige klantrelatie).

4. De meerwaarde van HT FD.

Gezien de loop van het gesprek blijkt de meerwaarde geen echt issue ook omdat dat de individuele appreciatie is van de FD bij het besluit om al dan niet deel te nemen aan HT FD. De NOB geeft aan dat in de communicatie de daadwerkelijk meerwaarde en de praktische wijze waarop dat 'verzilverd' kan worden, nog wel enige aandacht verdient.

5. Tot slot

Met de bespreking is een duidelijke positieve stap gezet. De Belastingdienst zal e.e.a. intern bespreken en afstemmen. Daarnaast zal de Belastingdienst de wijze waarop gebruik kan worden gemaakt van de kwaliteit van de FD buiten HT FD en / of de aangifte praktijk ook bespreken in een breder verband (bijvoorbeeld het beconoverleg).

Op 26 januari is een eerste plenaire terugkoppeling met de NOB. Daarna is de inschatting dat een volgende bijeenkomst zal worden gepland in subgroep verband in februari.

Ideeën over mogelijkheden van deelname aan HT door de NOB

De leden die willen aanhaken:

- NOB maakt een Handboek soldaat/framework maken voor kantoren willen voldoen.
- Kantoren verplicht zich daaraan te houden
- Organisatie van aangiftepraktijk
- Monitoren werkwijze: door NOB: gaan deel uitmaken van code of conduct.
- Verplichte e-learning, ne jaarlijkse verklaring en naleving van de regels incl. "handboek soldaat"/framework
- Differentiatie in Self-assessment voor leden, waarbij deelnemers aan het koepelconvenant verklaren dat zij zich ook houden aan de specifieke onderdelen van de code of conduct.
- Self-assessment kan leiden tot comply of explain, waarbij het betreffende kantoor uitleg zal moeten geven over het betreffende aspect.
- Mate van de toezicht stapsgewijs uitbreiden
  - o Support functie voor code of conduct/ beroepsregels
  - o Volgende stap: aansluiten bij zelfregulering zoals notariaat/advocatuur.

Vraag: Eventueel HT beperken differentiatie bij NOB tot fiscaliteit als startpositie.

Voors en tegen hiervoor goed afwegen.

Rollen en taken

Rollen en taken van van NOB en Belastingdienst zijn op zich helder.

Vraag die voor ligt is in hoeverre de Belastingdienst extra werk wil doen, als zijn met de voorgestelde invulling voor deelname aan HT/FD

Het draait om opzet, bestaan en werking.

NOB voor opzet, bestaan. Werking voor de Belastingdienst.

Voordelen van HT FD buiten de aangiftepraktijk.

Het gaat vooral over vooroverleg en administratieve verplichtingen, waarbij de kwaliteit van de dienstverlener zwaarder weegt, dan de ondernemer, die aan HT deelneemt.

Interessante ontwikkeling maar dat doordat de positieve voorinformatie betrekking heeft op de FD en minder samenhang vertoont met de positieve voorinformatie over de HT ondernemer valt dit niet binnen de huidige visie op HT-FD.

Voor HT-ondernemers met een HT-FD kunnen niet-HT/FD wel meeliften in de advisering. Verwacht mag worden, dat een HT-FD en de ondernemer bij de keuze voor de adviseur bewust rekening houden met uitgangspunten van HT.

De voordelen gelden alleen voor de HT-ondernemers van de HT-FD's en niet voor alle ondernemers van een FD.

Meerwaarde HT

Communicatie: op welke wijze kunnen de voordelen van HT beter worden gecommuniceerd richting de HT-FD?

Via aparte verspreidbare korte stukken. Niet in nieuwsbrieven etc.

-

Agenda 5 september 2022

1. Opening en mededelingen
2. Woo-verzoek
3. Finaliseren notitie koepelconvenant
4. Conceptprogramma ledenbijeenkomst 12 september 2022 (bijlage)
5. Rondvraag

Conceptprogramma ledenbijeenkomst 12 september 2022

1. Opening
2. Inleiding HT FD
3. Schets geschiedenis/verloop
4. Notitie bezwaren
5. Notitie uitgangspunten koepelconvenant
6. Concept framework HT FD
7. Vragen van en discussie met leden

NOB-Ledenbijeenkomst NOB over horizontaal toezicht voor fiscaal dienstverleners (HT FD)

Op 12 september vond er een ledenbijeenkomst van de NOB (Nederlandse Orde van Belastingadviseurs) plaats die in het teken stond van HT FD en het voornemen van de NOB om een koepelconvenant af te sluiten. Zo'n [REDACTED] voornamelijk van kleinere en middelgrote kantoren waren daarbij aanwezig. Ook een delegatie van de Belastingdienst was aanwezig om een en ander verder toe te lichten.

[REDACTED] NOB nam de aftrap van de themabijeenkomst over HT FD voor zijn rekening. Als eerste gaf [REDACTED] een reactie naar aanleiding van berichtgeving in de media over de NOB en HT FD. Door deze berichtgeving is onduidelijkheid ontstaan over de wijze waarop de NOB invulling wil geven aan het kwaliteitsstelsel van HT FD. De leden van de NOB zijn meestal niet verantwoordelijk voor het samenstellen van de jaarrekening van hun klanten. Volgens de NOB kan een eventueel koepelconvenant daarom niet verder gaan dan het borgen van de fiscale kwaliteit.

CITAAT: "Er bestaat geen controverse tussen NOB en de Belastingdienst, we zijn op constructieve wijze met de Belastingdienst in gesprek over het afsluiten van een koepelconvenant HT FD. De NOB formuleerde daarvoor een memo met uitgangspunten die we momenteel bespreken met de Belastingdienst. Dit memo hebben we tijdens de ledenbijeenkomst met onze leden besproken om te horen wat zij ervan vinden. We zoeken naar wegen om HT FD mogelijk te maken en aan onze leden aan te kunnen bieden," [REDACTED] toe.

CITAAT: [REDACTED] Belastingdienst MKB: "HT FD is een vorm van samenwerking tussen fiscaal dienstverleners, hun klanten en de Belastingdienst. We spreken van horizontaal toezicht wanneer het toezicht is gebaseerd op vertrouwen, begrip en transparantie tussen de Belastingdienst en de ondernemer of diens adviseur, waarbij afspraken tussen hen worden gemaakt over de wijze waarop men met elkaar omgaat. Die afspraken zijn vastgelegd in convenanten."

De bijeenkomst verliep in een open en constructief-kritische sfeer. De aanwezige NOB-leden stelden vragen die onder andere gingen over maatschappelijk ondernemen, HT FD voor kantoren zonder aangiftepraktijk en de voor- en nadelen van HT FD.

Vervolgstappen

[REDACTED] van de NOB neemt op korte termijn een besluit al dan niet een koepelconvenant af te sluiten op basis van de uitgangspunten zoals geformuleerd in de notitie uitgangspunten HT FD. Als de NOB het koepelconvenant wil afsluiten kan het convenant worden opgemaakt. Daarna zal het verdere besluitvormingsproces in gang worden gezet.

Ledenbijeenkomst HT FD

12 september 2022

Locatie: [REDACTED]

PROGRAMMA	
15.00 uur – 15.30 uur	Ontvangst met koffie/thee
	Welkom en inleiding [REDACTED] <ul style="list-style-type: none"> · Geschiedenis en verloop van de gesprekken [REDACTED] over HT FD · Notitie aandachtspunten HT FD
	Toelichting HT FD [REDACTED]
	Uitgangspunten koepelconvenant [REDACTED] <ul style="list-style-type: none"> · Notitie uitgangspunten HT FD
	Framework HT FD [REDACTED] <ul style="list-style-type: none"> · Concept framework
	Vragen van en discussie met leden
18.00 uur	Borrel

Van:

Verzonden: woensdag 19 oktober 2022 15:14

Aan:

CC:

Onderwerp: Re: FW: koepelconvenant

[EXTERNE EMAIL] Let op: deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Open geen linkjes of bijlagen, tenzij je de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Beste

Ik ben toch wel nieuwsgierig naar waar jullie staan. Hoor graag.

hgr

Van:

Verzonden: donderdag 24 november 2022 10:13

Aan:

CC:

Onderwerp: Betr: RE: voortgang convenant NOB

[EXTERNE EMAIL] Let op: deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Open geen linkjes of bijlagen, tenzij je de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Geachte

Hartelijk dank voor uw mail, waarin een overzicht is gegeven van de initiatieven, activiteiten en maatregelen van de NOB in het kader van het toezicht op haar leden. In de afgelopen anderhalf jaar hebben we regelmatig overleg gehad over de mogelijkheid van het afsluiten van een koepelconvenant HT FD met NOB. In deze anderhalf jaar heeft de NOB belangrijke stappen gezet om de kwaliteit die zij vraagt van haar leden meer expliciet en inzichtelijk te maken. Dit heeft onder andere geleid tot een aanscherping van het toezicht op de leden en een document waarin de NOB beschrijft wat deelname aan HT FD vraagt van uw leden. Wij hebben regelmatig gereflecteerd op de stappen, die de NOB heeft gezet en wil zetten om te komen tot een koepelconvenant, waarmee voor de leden van de NOB ook de mogelijkheid gecreëerd wordt om deel te nemen aan HT FD. In uw mail geeft u aan dat de NOB geen toezicht op locatie kan gaan houden bij haar leden (kantoren) en geen dossierreviews zal gaan doen. Voor het afsluiten van een koepelconvenant HT FD tussen de NOB en de Belastingdienst is het essentieel, dat de NOB niet alleen de opzet van het kwaliteitssysteem bij haar leden beoordeelt, maar ook zicht heeft op het bestaan ofwel de monitoring het kwaliteitssysteem van leden die deel zullen kunnen gaan nemen aan HT FD. Daar wordt in de voorstellen tot nu toe onvoldoende invulling aan gegeven. Wij gaan graag met u in gesprek of en op welke wijze de NOB die monitoring zal gaan inrichten. Ik zal daarvoor een afspraak met de NOB laten inplannen.

Met vriendelijke groet,

M:

---02-11-2022 13:53:33---[EXTERNE E-MAIL] Dit bericht is afkomstig van een externe afzender. Wees voorzichtig met het openen

Van:

Aan:

Cc:

Datum: 02-11-2022 13:53

Onderwerp: RE: voortgang convenant NOB

[EXTERNE E-MAIL] Dit bericht is afkomstig van een externe afzender. Wees voorzichtig met het openen van linkjes en bijlagen.

Beste

Hierbij komen we terug op jouw e-mail hieronder.

Voor het toezicht dat de NOB heeft ingericht verwijzen wij naar de notitie uitgangspunten koepelconvenant (zie ook:

file://nob.net/dfs/Profiles/Cecile2/Downloads/conceptnotitie_uitgangspunten_koepelconvenant %20(14).pdf) van mei jl. én de notitie Evolutie Ledentoezicht en Tax Governance Code van december 2021 (zie ook:

https://www.nob.net/sites/default/files/content/files/notitie_evolutie_ledentoezicht_en_tax_governance_code.pdf)

In de eerstgenoemde notitie werden al de middelen voor kwaliteitsborging en toezicht door de NOB uiteengezet, zoals lidmaatschapsvereisten, beroepsopleiding, Wwft (handreiking voor het schrijven van een kantoorhandboek, servicedesk Wwft, e-learning Wwft), Code of Conduct, framework voor het proces dat leidt tot totstandkoming van een aanvaardbare aangifte en tuchtrechtspraak (praktijkuitoefening van leden wordt getoetst aan de 'eer en waardigheid van het beroep' zoals verwoord in de Code of Conduct).

In de laatstgenoemde notitie werden de plannen geschetst met betrekking tot het verdergaande toezicht op de leden, de aanscherping en modernisering van het Reglement Beroepsuitoefening/de Code of Conduct (heeft reeds plaatsgevonden), dat is inclusief de introductie van de NOB Tax Principles die daar onderdeel van uitmaken. De Code of Conduct en de Tax Principles hebben de volgende vindplaats: <https://www.nob.net/statuten-en-reglementen>

Momenteel werkt de NOB aan een e-learning betreffende de Code of Conduct. Die wordt met ingang van 1 januari 2023 verplicht voor alle leden, doordat deze tot onderdeel is gemaakt van de jaarlijkse PE-verplichting (zie artikel 6 lid 3 onder 6 van de NOB-statuten, vindplaats: zie de hiervoor genoemde link). Aan deze e-learning wordt een jaarlijks verplichte self-assessment gekoppeld over de wijze waarop onze leden de Code of Conduct toepassen in de beroepsuitoefening (zie artikel 16 lid 2 van de Code of Conduct). Omdat de verplichte e-learning onderdeel uitmaakt van de PE-verplichting zal in geval van het niet volgen van de e-learning of het niet halen van de toets het PE-sanctiebeleid worden toegepast. Bij het niet voldoen aan deze lidmaatschapsverplichting is beëindiging van het lidmaatschap het ultieme middel dat het NOB-bestuur kan inzetten.

In de aangepaste Code of Conduct is de verplichting opgenomen om deel te nemen aan een vorm van gestructureerd intercollegiaal overleg en bepaald dat het bestuur nadere regels stelt over de eisen die worden gesteld aan het gestructureerd intercollegiaal overleg. Het doel van het collegiaal overleg is met elkaar van gedachten wisselen over verschillende aspecten van de praktijkvoering in relatie tot de beroeps- en gedragsregels. Het collegiaal overleg beperkt zich tot het voldoen aan de beroeps- en gedragsregels uit de Code of Conduct en ziet niet op de inhoud van fiscale advisering. Het NOB-bestuur zal nog regels vaststellen waaraan het collegiaal overleg moet voldoen. In 2024 zal in het self-assessment over 2023 voor het eerst worden getoetst of leden voldoen aan de verplichting om gestructureerd collegiaal over te voeren.

Op basis van een toezichtsprogramma wordt in 2023 een (steekproefsgewijze) peer review ontwikkeld, danwel wordt een vorm van verplicht intercollegiaal overleg of intervisie ingesteld.

Ook dit toezichtsprogramma beperkt zich tot het voldoen aan de beroeps- en gedragsregels uit de Code of Conduct en ziet niet op de inhoud van fiscale advisering.

Zoals al aangegeven in het 'framework werkprocessen aanvaardbare aangifte voor deelname aan HT FD via NOB koepelconvenant' (zie onze e-mail van 18 juli jl.) is de NOB uiteraard bereid om de 'kwaliteitshandboeken' van de deelnemende kantoren in te zien en te toetsen of die handboeken aan dit framework voldoen, kortom of het framework in deze kwaliteitshandboeken is opgenomen. Bovendien kan in de self-assessment (als onderdeel van de e-learning Code of Conduct) worden gevraagd of een kantoor dat meedoet aan HT FD, verklaart dat zij zich ook houdt aan de voorwaarden die daarvoor gelden. De NOB kan echter geen toezicht op locatie gaan houden bij haar leden (kantoren) en geen dossierreviews gaan doen.

Met vriendelijke groet,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

de Muiderpoort
Sarphatistraat 500
Postbus 2977
1000 CZ Amsterdam

E:

I: www.nob.net

F: 020-5141880

Kvk nr. NOB: 40531315

Kvk nr. SOB: 41205626

[routebeschrijving](#)

Wilt u door ons op de hoogte worden gehouden? Abonneer u dan op (één van) onze nieuwsbrieven via <https://www.nob.net/nieuwsbrieven>.

 denk aan het milieu voor u besluit deze e-mail te printen

=====
De informatie verzonden in dit e-mailbericht is vertrouwelijk en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs, niet toegestaan. De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van de inhoud van een verzonden e-mailbericht, noch voor tijdige ontvangst daarvan. De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs kan niet garanderen dat een verzonden e-mailbericht vrij is van virussen, noch dat e-mailberichten worden overgebracht zonder inbreuk of tussenkomst van onbevoegde derden.

Indien bovenstaand e-mailbericht niet aan u is gericht, verzoeken wij u vriendelijk doch dringend het e-mailbericht te retourneren aan de verzender en het origineel en eventuele kopieën te verwijderen en te vernietigen.

=====

The information contained in this communication is confidential and is intended solely for the use of the individual or entity to whom it is addressed. You should not copy, disclose or distribute this communication without the authority of the Dutch Association of Tax Advisers. The Dutch Association of Tax Advisers is neither liable for the proper and complete transmission of the information contained in this communication nor for any delay in its receipt. The Dutch Association of Tax Advisers does not guarantee that the integrity of this communication has been maintained nor that the communication is free of viruses, interceptions or interference.

If you are not the intended recipient of this communication please return the communication to the sender and delete and destroy all copies.

=====

Van:

Verzonden: woensdag 26 oktober 2022 15:27

Aan:

CC:

Onderwerp: RE: voortgang convenant NOB

Goedemiddag

Veel dank voor deze samenvatting. Ik heb dit inderdaad intern belegd (bij/met) en wij komen er naar verwachting op korte termijn bij jullie op terug.

Vriendelijke groeten,

Van:

Verzonden: woensdag 26 oktober 2022 14:57

Aan:

CC:

Onderwerp: voortgang convenant NOB

[EXTERNE EMAIL] Let op: deze e-mail is afkomstig van buiten de organisatie. Open geen linkjes of bijlagen, tenzij je de afzender herkent en weet dat de inhoud veilig is.

Hallo

Hierbij een samenvatting van het gisteren met jou gevoerde telefoongesprek.

We hebben geconstateerd dat er verwarring was over het vervolg van de procedure en dat we op elkaar aan het wachten waren voor de volgende stap.

Over het vervolg van de procedure heb ik toegelicht dat wij ons grotendeels kunnen vinden in de lijnen van het framework zoals dat ook met de leden op 12-9 is besproken. Het is echter nog niet duidelijk hoe het toezicht op het bestaan van een kwaliteitssysteem bij de kantoren eruit gaat zien. En verder zal zowel het framework als het toezicht op het bestaan moeten zijn ingeregeld/geïmplementeerd. Wij verwachten van de NOB een opzet over hoe het toezicht op het bestaan van het kwaliteitssysteem wordt ingericht. Indien

nodig kunnen we daarover nog van gedachten wisselen voordat het wordt ingeregeld. Zodra de NOB zover is, zullen wij nog een afrondende verkenning uitvoeren op het gehele kwaliteitsstelsel van de NOB richting de leden (dat is breder dan alleen dat framework voor een kwaliteitshandboek voor kantoren, maar ziet ook op het tuchtrecht, de vaktechnische borging, PE-verplichting etcetera). Op zich hoeft deze verkenning niet lang te duren, omdat we hier al veel van hebben gehoord en gezien in andere gesprekken. Van die verkenning zullen wij een verslag maken met een (naar verwachting positief) advies voor ons MT. Daarna kan het koepelconvenant getekend gaan worden.

Jij zou dit bespreken met x en daarna contact met ons opnemen over het vervolg.

Ben jij het eens met deze weergave?

Met vriendelijke groeten,

HT FD,

.....
Belastingdienst

Midden- en kleinbedrijf.....

www.belastingdienst.nl

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message and notify the sender.

De Belastingdienst stelt e-mail niet open voor aanvragen, aangiften, bezwaarschriften, verzoeken, klachten, ingebrekestellingen en soortgelijke formele berichten.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor de fiscale geheimhoudingsplicht geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te verwijderen en de afzender te informeren.

The Dutch Tax Administration does not accept filings, requests, appeals, complaints, notices of default or similar formal notices, sent by email.

This message is solely intended for the addressee. It may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please delete this message a